

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek
Yıl:16 Sayı:408

İŞÇİNİN SESİ

Yükselt işçinin sesini
destekle maden grevini
10 Aralık 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLİKTE! KARKERİN HEMİ WELATAN YEKERİ! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLİKTE! KARKERİN HEMİ WELATAN YEKERİ! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLİKTE! KARKERİN HEMİ WELATAN YEKERİ!

İşçi sınıfı burjuvaziye 'ölmek var dönmek yok', partimiz işçi sınıfına 'bin selam' diyor!

ZONGULDAK'TA MADENCİ ŞAHLANDI BURJUVAZİNİN YASAKLARI PARÇALANDI

Zonguldak'ta kilometreler santimetreye indi. Aralarında kilometrelerce mesafe bulunan çeşitli ocakların grevcileri, aileleriyle birlikte, binlerle yollara düzülüp, orada burada mitingler yapıp, Zonguldak merkezine varıyorlar, yüz bine ulaşıyorlar, yürüyüş ve mitinglerini burada da sürdürüyorlar. Sabahtan akşama bağıyorlar. Tüm yöre halkını yanlarına, hükümeti ve devleti ise hedef olarak karşılarına alıyorlar.

Zonguldak'ın yiğit grevci sokaklarda akıyor, yasakların mezarını kazıyor, burjuvaziye kafa tutuyor, tüm emekçileri işçi sınıfının ardına diziyor. Sınıf dayanışması yayılıyor, işçi eylemleri kabarıyor. Dünya işçilerinden de destek geliyor.

Hürriyet gibi, trafik kazalarını bile dört renk resimlerle manşetten veren gazeteler, maden grevini hiç vermemezlik edemeseler de, ağırlığıyla arka sayfalara kaydurmaya titizlik gösterdiler. Ortalama vatandaşın okuduğu bu gazeteler, grevin ortalığı ülke çapında ateşe vermesine aracı olmak istemediler. Daha çok burjuva soluna ve aydın kesime seslenen *Güneş*'e ve *Cumhuriyet*'e gelince... *Güneş*, önce grevi "yasal" ve "bayram" gibi "zararsız" tanımlamalarla baş sayfadan verirken, giderek arkalara çekti. *Cumhuriyet* ise, grevi önce geniş yansıttı. Ama giderek korktu ve greve ayırdığı yeri sınırlamaya çalıştı. Hatta bu yüzden, grev yerine gidip orada olanlardan doğrudan etkilenen kadrosuyla gazete yönetimi arasında ciddi sürtüşmeler çıkabilir.

Bu çerçeve içinde, birkaç ay önce Zonguldak'a gitmeye başladığından beri tonu, üslubu değişen Şükran Ketenci'nin "Zonguldak Gerçeği (Yorumsuz)" başlıklı yazısına şöyle bir göz atalım:

"...Zonguldak'ta grev sokaklarda yaşıyor.

"...İşçi yerinde duramaz oldu.

"Sabahın erken saatlerinde, tek başına da değil, karısının çocuğunu yanına katarak, çalıştığı ocak ağızlarında toplanıyor... Sloganlarla, alkışlarla Zonguldak'a geliniyor. Değişik yollardan gelen guruplar, birbirleri ile kavuşa kavuşa Zonguldak caddelerini turlamaya başlıyor. Zonguldaklı maden işçisinin yanında esnaf, belediye işçileri yürüyüşlere katılıyor. Bir günlük iş bırakma, kepenk kapatma, destek ve dayanışma eylemleri gerçekleştiriliyor.

"Bütün yollar Bağdat'a gider dercesine, bizim şemasını hiç çizemediğimiz, her gün değişik üsluplarda gerçekleştirilen, saatler süren yürüyüşler, Genel Maden-İş Sendikası Merkezi'ne yöneliyor. Genel Maden-İş Merkezi'nin önünde her gün,

günde birden çok gerçekleştirilen fiili mitinglerde, Genel Maden-İş Başkanı Şemsi Denizer ile on binlerce işçi arasında diyaloglu bir özel konuşma geçiyor... Coşkulu sloganlar yükseliyor.

"Vur vur inlesin, Çankaya dinesin", 'Madenler bizimdir, kapatamaz', 'Savaşa hayır', 'Savaş isteyen Özal'a da hayır', 'Özal gidecek, dertler bitecek', 'Haklıyız, güçlüyüz, direneceğiz, kazanacağız', 'Gemileri yaktık geri dönüş yok', 'İşçiler el ele, genel greve', 'Yolumuz Ankara, hedefimiz Çankaya'... sloganlarını, sabahtan akşama kadar on binler, bazen yüz bini bulan kalabalıklar hep birlikte haykırıyor. 'Ölmek var, dönmek yok' yemini, beyinleri içine kazılmak üzere sabahtan akşama kadar yineleniyor.

"Maden işçisi yanına ailesini, dayanışma içindeki bütün yöre halkını katmış, dünya işçi sınıfı tarihinde yaşanmamış bir başka türde grev gerçekleştiriyor. Grev ocak başlarında değil Zonguldak sokaklarında. Sabahtan akşama coşku ile bağırarak kısılan sesler, gece koca koca ilacları ile tedavi edilerek, ertesi gün aynı coşku yeniden yaşanmak üzere yollara çıkılıyor.

"...Madenci,... patlamış, gazaba gelmiş. Öyle bilinçsiz, ilkel öfke ile değil, tam tersi bütün hesapları bozan bir bilinçle, haklılık, meşruluk, geniş cephecilik, yumuşaklık sınırları içinde sokaklarda çok kararlı, çok coşkulu sesini yükseltiyor. Sesi öyle gür, öyle kararlı çıkıyor ki, TRT-TV'nin, hatta yazılı basının koymaya çalıştığı sansür, Zonguldak'ın Türkiye dışında, uzak tutulma çabaları hiçbir işe yaramıyor.

"Maden işçisi sadece kendi hak mücadelesini vermiyor. Maden işçisi dünya işçi sınıfı tarihinde yer alacak büyük eylemleri, kararlılığı, ittifakları ile bütün hesapları, oyunları altüst ediyor... Örnek öncü güç rolünü üstleniyor.

"...Maden işçisi greve, 'İşçiler el ele, genel greve' sloganı ile çıktı, Türkiye işçi sınıfını... dayanışmaya çağırıyor...

"...Maden işçisi işçi sınıfı dayanışması istiyor, ancak hakkını almak için öylesine kararlı ki, dayanışmaya değil kendi gücüne güvenip yola çıkmış. 'Hakkımız buraya gelmezse, Ankara'ya gider alıp geliriz' diyor.

Genel başkanları, 'seninle ölüme de gideriz' diye haykırdıkları Şemsi Denizer'in işaretini bekliyor..."

Bu yazıyı bir komünist yazmıyor. Yazının başındaki 'yorum-suz' sözcüğü büyük anlam taşıyor. Gerçeğin devrimciliğini çok güzel yansıtıyor. Gerçek, şimdiye kadar, sol liberal yorumlar yapan bir yazara bile, kendi yorumunu katmadan yazdığı zaman bunları dedirtiyor. 'Bunlar' ne ki? Öldü denilen komünizmin ta kendisi. Proletarya hegemonyası, sınıfsal gücün dayanışmadan değil, dayanışmanın sınıfın kararlılığından kaynaklanması, sınıfın ölmek var dönmek yok kararlılığının gücü belirleyici etken olması, her gerçek halk devriminin bu devleti zorunlu olarak yıkması...

Sloganlar konusunda buna itirazlar gelebilir. Örneğin, 'Özal gidecek, dertler bitecek' mi diye itiraz edilebilir. Ancak bunun nedeni, sınıfın dilini anlamamaktan başka bir şey değildir. Bugün, Özal, Çankaya, Ankara sözcükleri, işçi sınıfımızın mücadele terminolojisinde 'devlet' demektir. Burjuva muhalefet, Özal'ın "tarafsızlığı"(!) konusunda boşuna mı telaşlanıyor? Çünkü ANAP'ın bugün ANAP'sız olamayacağını o bilmiyor mu? Elbette biliyor ama Özal devletin sınıfsal özünü açık ediyor diye kaygılanıyor. Kaygusunda da haklıdır. İşçi sınıfı, Özal'ın sahibini iyice açtığı bu devleti istemiyor. Nitekim, son sıralarda bir de 'meclis istifa' sloganı belirmiştir.

Zonguldak grevi, kitaplara, filmlere, tiyatrolara vb. konu olacak, tarihsel bir olaydır. Hakında söylenebilecek çok şey vardır. Örneğin, kadınların, çocukların, "yar saçların lüle lüle, Özal sana güle güle" diye bağırarak eylemlere militanca katılmaları. Dünya sendikalarının grevcilerle artan dayanışmaları. Emin Çölaşan'ın da bir yazısında belirttiği gibi, tabanı benzeri güç-

lükler içinde yaşayan güvenlik güçlerinin, işçilere karşı kullanılma durumunda doğabilecek bölünme "tehlikesi". Daha da var:

Yukarıda yazılanlardan da anlaşıldığı gibi, Zonguldak'ta işçilerin eylemi, hem işçi hareketinde, hem de işçi sınıfının emekçi halkı yanına çekmesinde çok önemli bir dönemeçtir. Bu nedenle, bir yandan, burjuva solun, işçi sınıfının mücadelesini söndürme, öte yandan, burjuva sağın, küçük burjuvaziyi kendi sınıfının yanına çekme çabalarına tanık oluyoruz.

İnönü, "grevi SHP başlattı izlenimini vermemek için, grevin ilk günü Zonguldak'a gitmediğini" söylüyor. Bu sözler, tam tersine, grevi SHP başlattı gibi, sahte bir izlenim vermeye yöneliktir. Ama SHP'nin böyle bir grevi başlatmaktan ölesiye korku duyacağının en güzel kanıtı, yine İnönü'nün aynı konuşmada şu dedikleridir: "İşçilerimize sesleniyorum. Özal'ın sözlerini bir tarafa bırakın, onun hesabını seçime bırakın." (*Cumhuriyet*, 2 Aralık 1990)

Özal'ın hesabı neden seçime bırakılacakmış? Demokrasi yalnızca seçim mi demek? Koca yığın sokağa dökülüp istemlerini gerçekleştirmek için mücadele ediyorsa, bu en güzelinden demokratiklik değil midir? SHP gibi, demokrat geçinip de liberallikten öteye geçemeyenler için değildir. Böyle olduğu halde SHP, işçilere hoş görünüp hareketi söndürmek için ikiyüzlülüğü sürdürmektedir.

Zonguldak'a gidince yelkenleri suya inen İnönü, işçilere, "Türkiye'ye, halkımıza demokrasi mücadelesi için örnek oluyorsunuz" diyor. Görelim, bakalım, bu örneği alıp uygulayacaklar mı? Bırakalım bu düzene karşı olan ezici çoğunluğu sokağa dökmeyi, liberal belkemsizlikleriyle ona engel olma çabalarını bırakacaklar mı? Ne gezer! Çün-

kü, işçi sınıfı ya sokağa çıkarsa diye korkudan ölüyorlar.

Öte yandan, gerçekten burjuva devletin iğrenç özünü her sözüyle çok güzel açık eden, "eceli gelen köpek cami duvarına işer" türünden bir fütursuzluk içinde yüzen, şımarık Özal, tam grevin ilk günlerine rastlayan 1. Esnaf Şurası'nda bakın ne diyor:

"Ben söylüyorum, kimse zorbalıkla, fiyakayla hakkından fazla ücret alamaz, haksız kazanç sağlayamaz. Devlet zarar eden işletmelerini kapatmalı ya da birer birer satmalıdır. Bunları sizin için söylüyorum. Bunların yükünü de siz çekiyorsunuz. O zaman esnaf daha fazla kredi alabilir." (*Cumhuriyet*, 4 Aralık 1990)

Zorbalıkla hakkından fazla kazanç sağlayanların başında yürüyen Özal efendiye göre, maden işçileri haksız kazanç peşindeymiş. Madencinin istediği ücret değil hakkından fazla değildir. Ve bu, işçiler, emekçiler tarafından çok iyi bilinmektedir. Zaten, Özal, işçilere hoş görünmek gibi bir umut beslemiyor, asıl olarak, grevciyle, eyleme çıkacak işçilerle, esnafı karşı karşıya getirmeye çalışıyor. Aynı konuşmada pembe tablolar çiziyor, esnafa bol keseden boş vaatlerde bulunuyor. Yani burjuvazinin hegemonyasını korumaya çalışıyor. Çünkü hegemonya sarsılmıştır!

Burjuvazi çok zor bir durumdadır. Bunun etkisiyle arasındaki çelişkiler de her geçen gün azıtmakta, yer yer kanlı boyutlar almaktadır. Bir süre önce, kontrgerilla pishliği açıkça ortalığa döküldü. Eskisiyle yenisiyle siyaset adamları, herşeyden habersiz numarası yaparak, topu yalnızca ordunun sahasına atarak işin içinden sıyrılmaya çalıştılar. Derken ordunun başları, açıklamalarıyla onları köşeye sıkıştırdılar. Bu arada, kontrgerilladan, irticadan, Körfez savaşına kadar çeşitli siyasal nedenlerle bağlı olarak genelkurmay başkanı istifa etti. Gerçekte Özal'ın bile istifa etmesi gerekirdi. Ve bunlar olurken Türkiye'de, *Tercüman*'ın çarpıtarak yazdığı gibi son on yılın değil, tüm cumhuriyet tarihinin grev rekorları kırılıyor, Zonguldak'ta unutulmaz olaylar yaşıyor!

Yönetilenlerin eskisi gibi yönetilmek istemeyişlerinin ve yönetenlerin yönetemez duruma gelmekte oluşlarının belirtirleri çoğalıyor. İşçi sınıfı burjuvaziye ölmek var dönmek yok, partimiz işçi sınıfına bin selam diyor!

Zekiye Dağlar

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ☐ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England ☐ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) ☐ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundandır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Duyuru

Aşağıda duyurusu yapılan derginin izleyeceği çizgiyi bilmiyoruz. Ancak ne olursa olsun hiçbir şeyi okumak kendi içinde yanlış değildir. O nedenle mektubu aynen yayınlıyoruz.

İşçinin Sesi

Saygılı *İşçinin Sesi* yazarları,

Dostlarımızdan gazetenizin bütün sayılarını izleme olanağını buluyoruz. Gazetenizden bizim için ilginç şeyler öğreniyoruz. Gelgelelim sizlere yardım etme olanağımız yok.

Biz de burada Bulgar Türklerine bir gazete yayınlıyoruz. Gazetemiz gelecek yıl hem Türkçe, hem de Bulgarca olarak çıkacak. İngiltere'de yaşayan Türkler ilgilenebilir diye, gazetemizin abone koşullarını gazetenizde yayınlamanızı rica ediyoruz. Belki bu haberimiz Türkiye sınırları içine de varır.

Biz *Nova Svetline* (Yeni Işık) gazetesinin yazarları işte sizlerden bu yardımı bekliyoruz. Yardım ederseniz memnun oluruz.

Abone koşullarımız şöyle:

Gazete haftada 3 defa çıkar, yıllık abone 50 Dolar. Banka hesap no: Bilgarska

Vınşnotirgovska Banka
426-532-300-5
DUMA (NOVA
SVETLINA)
SOFYA-BULGARIA
Saygılarımızla,
Yazı kurulu Yönetmeni
I.Bacev

Her zaman, her yerde önde

Selam yoldaşlar, Türkiye'de her geçen gün sınıf savaşımı yükseliyor. Yaşamın her alanında yapılan en küçük eylemler bile siyasallaşıyor. Burjuva devleti ile yığınlar karşı karşıya geliyor.

Çevremize şöyle bir baktığımızda, herkesin birşeylerden şikayetçi olduğunu görüyoruz. Birkaç ufak örnek vereyim. Küçük esnaf, malların pahalı olmasından dolayı işçilerin emekçilerin alış-veriş yapmamasından, yapamamasından şikayetçi. Köylü, ürettiği malın yok pahasına satın alınmasından, ürettiğinin karşılığını alamamasından şikayetçi. Öğretmenler, ekonomik durumlarının iyi olmasından ve eğitim sisteminin bozukluğundan, kokuşmuşluğundan şikayetçi. Doktorlar günde 100-150 hastaya bakmaktan ve çalışma standartlarının iyi olmasından şikayetçi. Kısacası, her kesimden insan, haksızlıkların olmayacağı, gerçek adaletin olacağı bir düzen arıyor.

Toplumda bu kadar insanın şikayetçi olmasının nedeninin devlet mekanizmasının bozukluğu olduğunu anlatmak gerekir. Onların özlem duydukları düzenin ne olduğunu anlatmak gerekir. Bu düzenin kurulması için işçi sınıfının devrim yoluyla iktidara gelmesi gerektiği anlatılmalı.

O zaman yığınlar, kime karşı savaş verilmesi gerektiğini anlatmalıyız. Her zaman yığınların

önünde olmalıyız. Haydi yoldaşlar yığınlarla bütünleşmeye. *Zeki Çınar, İzmit*

Başlık

Sevgili yoldaşlar Geçenlerde bir yolculuk sırasında arkamda oturan iki polis memurunun konuşmasına tanık oldum. Polislerden birisi aldığı paranın yetmediğinden şikayetçiydi. Maaşının 700.000 lirasını taksitlere ve borçlarına verdiğini elinde ise 200.000 lira kaldığını söylüyordu. Yine aynı polis bir arkadaşının bir olaydan ötürü yüklüce

bir para aldığından, öyle bir fırsatın kendilerinin eline geçmediğinden şikayet ediyor, hem kendisi hem de yanındaki arkadaşının hayıflanmasına sebep oluyordu.

Yoldaşlar! Şu küçük örnek de gösteriyor ki artık Türkiye'de çelişkiler iyice artmıştır. Eğer burjuvazi kendisine bekçilik yapanlara, kendi varlığını sürdürmesini sağlamaya çalışanlara bile ekmek veremiyorsa bu burjuvazinin sonu gelmiş demektir.

Yaşasın TKP
Yaşasın komünizm
Nihat Öz, İzmit

Haberin olsun geliyorum

Bir gün duyacaksın isyanımı
Ateş basacak her yanını
Korku çömecek yüreğine
Ölmeyi
Yok olmayı düşüneceksin belki de son kez

Ben hep soluğundaydım
Suyunda aşındaydım
Kaşığında zevk
Dudağında küfürdüm
Kokmuş beyinde köle
Dilinde özgür insandım
Yazları katran
Kışları Uludağın

Çocuklarının geleceği
Senden sonra kalan
mirasındım

Seneler böyle geçti
İsyanımı içimde büyüttüm
Şimdi haykırıyorum
Güneş benim
Su benim
Ben ben değilim
Ben milyonlarım
Dağda ateş
Şehirde ışığım
Seni karanlıklara
Yeryüzünün taa derinliklerine
gömeceğim

Sensiz sömürsüz
Umut dolu yarınlara yürüyeceğim
Haberin olsun geliyorum
Kurduğun kokmuş düzene
Nasrılı ellerimle vuruyorum.
S.Dayan

Bu "Yıkıcı" kitabı mutlaka okuyun

İKİNCİ BASKI

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

İsteme adresi:

Alev Yayınları Piyerloti Caddesi 17/4-C

Çemberlitaş — İstanbul

Tel: 516 8464

320 sayfa. Fiyatı: 12,500TL

(Toplu isteklerde indirim yapılır — Alev Yayınları)

**MADENCİNİN GÜR SESİ VAR
ZONGULDAK'TA
DEMOKRASİ VAR**

ÇIKTI

MARKSİZM'DE
İŞÇİ SINIFININ KAPSAMI
VE TÜRKİYE

Emine Engin

Alev Yayınları

Dağıtım: İstanbul:

Arkadaş, Barış, Cemmay,

Tümda. Ankara: Adaş,

Dost. İzmir: İleri

Alev Yayınevi

Piyerloti Cad. 17/4
Çemberlitaş, İst.
Tel: 516 84 64

CKK ve KİTAPÇILARDA

Yürükoğlu yoldaşın yönetiminde çalışan
Talipler Halk Müziği Topluluğu
çalışmalarını mütevazı bir ürüne dönüştürdü

BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ

YAPIMCI: Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi
YÖNETMEN: R. Yürükoğlu
MÜZİK YÖNETMENİ: Cemal Tekin

VOKALLER: Fatma Yılmaz, Nurtan Keskin, Ömür Aydın,
Gamze, Metin Yener, Sadık Murtaza Köksal, Yusuf Coşkun,
Civan Kurteli, Ali Haydar Hataylı, Cemal Tekin

SAZLAR: Cemal Tekin, R. Yürükoğlu, Sadık Murtaza
Köksal (Divan), Gülen Erdilek, Nurtan Keskin, Metin Yener,
Ali Haydar Hataylı (Darbuka)

Ödemeli isteme adresi:

Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi,

86 Balls Pond Rd., London N1, England.

Fiyatı: 5 Sterlin.

Faşizm tarafından idam edililişinin 10.yılında

Devrimci kardeşimiz Erdal Eren'i saygıyla anıyoruz

12 Eylül 1980'de erke gelen askeri faşist cunta tarafından 13 Aralık 1980'de idam edilen Erdal Eren kardeşimizi, 10. ölüm yıldönümünde sevgiyle, devrim ve sosyalizm düşüncesine sarılmaz inancımızla anıyoruz.

Mahkeme salonunda, idam sehpasına giderken bile devrime ve devrimci mücadeleye bağlılığını haykıran bu devrimci fidanın anısı, bugün grev ve miting alanlarında, militan-yığınsal eylemlerle burjuvaziye karşı sınıf kinini haykıran Türkiye işçi sınıfının devrim kavgasında yaşıyor. İşçi sınıfımız, burjuvaziden, Erdal Eren'lerin ve nice yiğit devrimcinin katlinin hesabını devrimle soracaktır! Devrime selam olsun.

MERHABA GÜNIŞIĞI

Merhaba günüşiği, akarsu aydınlığı
Merhaba Erdal kardeş.
Selam olsun sana,
Halkın sevdasını
Senin gibi sevene,
Günüşiği gibi ölene selam olsun.

Ölümü düşlemek bile hayal değildir
Uğruna düş kurdüğün devrimse.
Devrim için düşene,
Devrime selam olsun.

Serdar Göksu

İşçi sınıfının varlığını yeterince değerlendiremeyenler, doğal olarak yanlış yargılara varıyorlar

İşçiler mesaj veriyor

İşçi sınıfı, 12 Eylül öncesindeki işçi sınıfı değil. Daha bilinçli, daha kararlı. Kendisine güveniyor, kendine öncülük edecek partisini arıyor. Her davranışıyla onun mesajını veriyor.

İşçi sınıfının varlığını yeterince değerlendiremeyenler, doğal olarak onun hakkında yanlış yargılara vararak, istemeden de olsa, burjuvaziye hizmet ediyorlar. Hâlâ Türkiye'de işçi sınıfının oluşmadığından söz edenler var. İşçi sınıfından kopuk siyasete sahip olmak, ana hedeflerde de yanlış tesbitler getiriyor.

Örneğin, *Mücadele*'nin özel sayısında öyle bir intiba çıkıyor ki, işçi sınıfının bugünkü durumunda sanki tek suçlu Türk-İş ve Türk-İş bünyesinden ayrılınca sorunlar bitecek!

Bu arkadaşlar, sendikanın adı ne olursa olsun, aynı çatı altında toplanan işçi sınıfının, nasıl yönetimleri yerinden oynatacağını hesaplamıyorlar. Burjuvazinin de bundan korktuğu için türlü oyunlar içinde olduğunu görmüyorlar.

Böylece, burjuvazinin en başarılı olduğu dal olan böl-yönet politikasına destek verilmiş oluyor. Elbette ki, bundan işçi sınıfı zarar görüyor. DISK'in tekrar açılması da böyle bir manzara içine oturuyor. Bu engellenmezse, işçi sınıfının tekrar ikiye bölünmesi gündeme gelecektir. Aslında Türk-İş'te sağlanacak beraberliğin neler kazandıracağını, aksi halde ise neler kaybedileceğini görmek için kahin olmak gerekmez.

Bugün, işçi sınıfının yaptığı bilinçli militan eylemleri "tesadüfi" bir oluşum olarak değerlendirmek, "kendiliğinden sınıf" kavramlarına çıkmak için, 20-30 yıldır evden hiç dışarı çıkmıyor olmak gerekir. İşte bu "kendiliğinden sınıf(!)" geçen ayki, artık son derece kanıksanan eylemlerinden bir-iki örnek:

14 Kasım 1990 günü Özdemir-

İş, Otomobil-İş ve Çelik-İş'e üye 15 bin metal işçisi, şabahleyin servislere binmediler. İşyerine, toplu halde yürüyerek gittiler.

İzmit'te Mannesmann Sümerbank boru fabrikası, Rabak, Çelik Halat işçileri E-5 karayolunu dakikalarca kapattı. İşçiler E-5'ten karşıya geçerken, jandarma birlikleri tarafından izlendi. İşçiler ise aynı zamanda alkış yaparak adeta gerçek gücün kendisinde olduğunu haykırdı.

Gebze'de 22 işyerine mensup 3 bin işçi, benzer bir eylem yaparak, nereye doğru gitmekte olduğunu gösterdi.

AEG, Yücel Boru, Tezsan, Makina Tarım, Borutaş, Omtaş Akkardansa, Chrysler, Kroman Çelik ve Feniş işçileri, sabah iş saati öncesi Çayirova, Bayramoğlu köprüsü altında birleştiler, bir gösteri yaptılar.

İzmit Pirelli lastik fabrikasında, işverenin 5 işçiyi işten çıkarması üzerine, tüm işçiler, işi bırakıp vizite eylemi yaptılar.

İzmit'te on yıllık bir aradan sonra ilk kez geçen temmuz ayında bir miting yapılmıştı. Şimdi İzmit, birincisinin üzerinden daha daha beş ay geçmeden tüm sendikaların katılacağı, 9 Aralık'taki işçi mitingine hazırlanıyor. Bu gelişmelerin yanında genel grev sözleri ortalıkta dolaşıyor.

Türk-İş yönetimi, tabanı nasıl frenleyeceğinin telaşı içinde. Burjuvazi, "yine ben onları vatan-millet duygularıyla frenlerim" görüşüne sahip. Ancak çimento ve lastik fabrikalarında olduğu gibi, grevlerinde bunun kazığını yiyen işçiler daha bilinçli daha duyarlı. "Bakanlar kurulu karar da alsa hakkımızı almadan işbaşı yapmayacağız" düşüncesi hakim. Taban burjuvaziye nereden vurulması gerektiğini çok daha iyi biliyor.

İşçi sınıfı, 12 Eylül öncesindeki işçi sınıfı değil. Daha bilinçli, daha kararlı. Kendisine güveniyor, kendine öncülük edecek partisini arıyor. Her davranışıyla onun mesajını veriyor.

Bu gelişmelerin doğal sonucu olarak, girdiğimiz her yerde güçleniyoruz. Yoldaşlar, 9 Aralık'ta alanda buluşmak dileğiyle hoşçakalın.

Derya Deniz, İzmit

Şirket son birkaç aydır derin bir mali kriz yaşıyor

Asil Nadir niye reddediliyor?

Türkiye finans-kapitali, Asil Nadir'i yedeğinde tutmak zorunda kalıyor. Polly Peck'i yıkan emperyalist ülkeler, Asil Nadir'e yardım etmemesi için Türkiye burjuvazisini uyarıyorlar. Yardım ettiği takdirde AT kapısının kapanacağını söylüyorlar. Bu nedenle Asil Nadir'in yardım talebi "nazikçe" reddediliyor.

Uzun süredir Türkiye ve dünya kamuoyunda Polly Peck ve Asil Nadir gündemde. Polly Peck, uluslararası bir şirket. Bu şirketin en büyük hisse sahibi ve yönetim kurulu başkanı da Asil Nadir. Bu şirket son birkaç aydır derin bir mali kriz yaşıyor ve günden güne kötüye gidiyor. Bütün bunlar bilinen şeyler. Bizim için önemli olan ise madalyonun öteki yüzü.

Asil Nadir, bulunduğu konum itibarıyla Türkiye'nin emperyalistleşme çabalarının, emperyalist dünya pazarından pay kapma

çabalarının bir ayağını oluşturuyordu. Asil Nadir'in Polly Peck hisselerinin tamamını açıklamasıyla birlikte şirketin sonu da geldi. Çünkü böyle bir şeyin olması demek, KKTC'nin ekonomisini elinde bulunduran bu uluslararası şirketin, yani Asil Nadir'in ve yine dolayısıyla Türkiye'nin yeni pazarlar elde etmesine yol açılmış olunacaktı. Kendi çıkarlarını önde tutan emperyalist ülkeler, Polly Peck hisselerinin Asil Nadir'de toplanmasına razı olamazlardı. Bu nedenle, çizmeyi

aşmasına izin vermediler.

Asil Nadir'in yardım talebinde bulunduğu Türkiye hükümeti ve bankalar bu talebi nazikçe reddettiler. Türkiye'nin içinde bulunduğu durum bunu gerektiriyordu. Köfrez krizi ile emperyalistleşme umudu artan Türkiye şu anda bazı anlaşmalar imzalamak peşinde. Türkiye için AT'ye girmek ilk defa bu kadar yakın duruyor. Bu amaçla Türkiye-ABD arasında Türk mallarının ABD'ye girmesi, girebilmesi için bir ön anlaşma imzalandı ki, bu tür anlaşmaları ABD önüne gelenle yapmıyor. Tabii bunu da hergün kendisini ziyarete gelen "sevimli Özal" için de yapmıyor. Peki niye yapıyor? Şunun için:

Ortadoğu'daki hakimiyetini yitirmek istemeyen ABD, Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesini çok büyük tepki gösterdi. ABD'nin Irak'a iyi bir ders vermek için saldırması muhtemeldir.

ABD'nin Irak'a saldırması durumunda, Türkiye finans-kapitaline gün doğacak, o da Musul, Kerkük'e girecek. Böylece Türkiye, Ortadoğu'daki petrol devletlerini arkasına alan yeni bir emperyalist odak olacak.

Bunun tehlikesini çok iyi bilen ABD, Türkiye'nin AT'ye girmesi için gece-gündüz çalışıyor. Bu amaçla birçok ülke ile diplomatik, üst düzeyde görüşmeler yapıyor.

İşte, anlaşılacağı gibi, bunca işin arasında Türkiye finans-kapitali Asil Nadir'le pek ilgilenemiyor. Bu şu demek değildir: Türkiye Asil Nadir'i gözden çıkardı. Hayır, onu yedeğinde tutmak zorunda kalıyor. Polly Peck'i yıkan emperyalist ülkeler, Asil Nadir'e yardım etmemesi için Türkiye burjuvazisini uyarıyorlar. Yardım ettiği takdirde AT kapısının kapanacağını söylüyorlar. Bu nedenle Asil Nadir'in yardım talebi "nazikçe" red-

dediliyor.

Öte yandan burjuvazi ülke içinde gittikçe sıkışmaya başlıyor. İnsanların yaşam düzeyleri geriledikçe, işsizlik, açlık, sefalet arttıkça, işçi sınıfımızın gücü de gitgide artıyor. Eylemler, grevler, halk muhalefeti gün geçtikçe yükseliyor.

Gerek ülke içi çelişkileri halktan yana çözebilmek, gerekse savaşları engellemede rol üstlenebilmek için işçi sınıfının gerçek önderi olmamız gerekiyor. Parti olarak doğruları en iyi yakalayan biziz. Bu doğruları halka en iyi, en çarpıcı şekilde anlatmak da bizim görevimiz. Ülkemizdeki ve dünyadaki güzelliklerin emperyalist bir savaş yüzünden yıkılmamasını, bu amaçla milyonlarca insanın ölmemesini, bu güzelliklerden tüm insanların yararlanmasını istiyorsak, haydi devrime.

Nihat Öz, İzmit

**Yayınlarımızı okuyan işçiler “doğru söylüyorlar” diyor.
Fakat bu yetmiyor. Kendilerine öncülük edecek, eylem içinde örgüt arıyorlar.**

Eylem öğretir, disiplin verir öncü eylem içinde hazırlanır

Partililer disiplinli çalışmayı eylem içinde öğrenir. Eylem içinde bilinçlenme gelişir. Parti çalışmasının coşkusu, yapısı, eşgüdümü gelişir. Bölge örgütleri, yöre örgütleri karar vermeye alışırlar, devrimci duruma özne etmen daha hızlı hazırlanır. Komünist partisine yabancı olan çalışma bu süreçte ayıklanır, yorulanlar, devrime hazır olmayanlar gider. İnançlı kadrolar savaşımın sonunu belirleyecektir.

Fevzi Dinç, Ege

Uzun süre ısrarlardan sonra ilk kez bir bütün olarak bir geceye katıldık. Petrol-İş sendikasının düzenlediği bu geceyi anlatan bir yazı yazmıştım. Bu yazımda ise, bizim açımızdan çıkarmamız gereken dersler ve genel çalışmamız üzerinde durmak istiyorum.

Gece bizim açımızdan birçok aksaklığa rağmen, olumlu geçti. En başta, uzun süredir üzerimizdeki ataleti atarak bir hafta içinde eşgüdüm sağlamamız ve geceye de örgütlü olarak katılan en kalabalık gurup olmamız önemli oldu. Özellikle yalnızca bir çevreden ellibeş yoldaşın gelmesi, ağırlığıyla işçi ve yaşlı yoldaşların olması sevindirci idi.

Hatalarımıza gelirsek. Kısa bir zaman içinde hazırlanmamız nedeniyle, geceye katılacağımızdan bazı yoldaşların hiç haberi olmadı. Bazı yoldaşların gelmesi de *istemedenden* yatay ilişki kurularak sağlanabildi. Buradan çıkarılacak bir sonuç var: Özellikle legal alan çalışması yapan birimlerde, faşizm döneminin kalıntısı olan haftada bir parti görüşmeleri yapıp, bir hafta o yoldaşı kendi haline bırakan çalışma artık *terk edilmeli*. Bu, örgüt içindeki eşgüdümü de kısıtlıyor. Hele yığın basıncının bizi aştığı bir ortamda, eşgüdüm çok daha acil bir önem taşıyor. Her sekreter altındaki yoldaşı sık sık denetleyebilecek bir konumda olmalı. Her an haberleşip parti direktiflerini ona ulaştırabilmeli. Böylece hem birçok yeni, deneyimsiz yoldaş düzenli bir çalışmaya içine girer, hem de bu çalışma içinde kişi kendini eğitir. Parti işlevini gizli tutarak legal olanaklar, eylem içinde yüzmeliyiz. Böylece yeni kazanılan yoldaşlar da hem eylem içinde bilinçlenirler, hem de sinanırlar.

Salonda ise, oturmak için yer seçimi doğru yapılamamıştı. Daha doğrusu, yer tutacak yoldaşın geceye geç gelmesi çok şanssız bir yere oturmamıza neden oldu. Tam hoparlörlerin bulunduğu bölümde kaldık. Hoparlörlerin çok güçlü kapasitede olması, salonun akustığının kötü olması nedeniyle belgilerimiz zor duyuldu. Salon içindeki eşgüdüm de tam sağlanamadı.

Gecede birçok kesimin gözü bizdeydi. Bir kesim gücümüzü, bir kesim atacağımız belgileri, bir kesim ise tavrımızı görmek istiyordu. Bizim açımızdan şanssız olan, çok geniş bir kitleyle katılmamıza karşın geceye dam-

gamızı vuramamamızdı. Özellikle bir kesim vuracağımız damgaya göre karar verecekti. Onların kararsızlık sürecinin aşılmasında önemli bir rolümüz olacaktı. Özellikle genç işçilerden oluşan bir kesim ideolojik olarak getirdiklerimizden etkileniyorlar, söylediklerimizi kabul ediyorlar, fakat güncel sorunlarla genel sorunları birleştiren eylemlerin yapılmamasından dolayı uzakta kalıyorlar. Düşünme süreçlerini, karar verme süreçlerini uzatıyorlar.

Çıkarılacak dersler kısaca bu kadar. Fakat genel parti çalışmasının değerlendirilmesi anlamında çıkacak dersler de var. Bunlar çok daha önemli dersler.

Partiyi dövüşe süreceğiz

Bir kere, bundan bir yıl önce-sindeki durumda değiliz. Yeni yoldaşlar kazandık, yeni yoldaşlarla diyalog kuruldu. Çevremiz genişledi. Kazanabileceğimiz çok daha geniş bir çevre var. Fakat bu çevrenin kazanılması için bizim de birşeyler yapmamız gerekiyor. Bunlardan bir tanesi *atak bir örgüt* olmak. Merkez Komite'nin kararı var, partiyi dövüşe sürmek. Ege'de, bu gerçekleştirilemedi. Oysa *İşçinin Sesi* dendi mi hep akla eylemi güçlü, teorisi güçlü, kadroları devrime kararlı ve inatçı, kişilerde saygınlık yaratan bir siyasal hareket gelir. Bu ataklığımızı, dövüşkenliğimizi göstermeliyiz. Hiçbir şey bunun önünde engel olmamalı. Yoksa yeni üye kazanamayız ya da kazandığımız bizim istediğimiz kesim olmaz.

Biz Türkiye'de devrimi gerçekleştirecek komünist partisiyiz. Öyleyse, eyleme yatkın, her an eyleme hazır, yığınları sevk ve idare edebilecek, yığınların önünde dövüşebilecek, yaptığıyla, söylediğiyle, dövüşkenliğiyle, tavrıyla, militanlığıyla, yığınlara önderlik yapabilecek yoldaşlara ihtiyacımız var. Bu tür insanları ancak dövüşün içinde olursak kazanırız. Gözümüz öncü işçilerde, öncü gençlerde olmalı. Hiçbir zaman, hiçbir yerde en üst kademedeki kişiyi örgütlemekle sorun çözülmez.

Ataklık, dövüş, eylem, kuşkusuz bunlar kimsenin hayır diyemeyeceği şeyler. Kesin olan birşey var. Bugünün devrimci eylemi güncel sorunlardan hareket eden yığınsal eylemdir. Ama nasıl? Gücümüz belli. Heryerde yapacağımız eyleme otobüslerle sürekli yoldaşları taşıyamayacağımız da açık. Öyleyse ne olacak?

Öncelikle bağımsız parti tavrımızı sergilemeliyiz. Ajitasyona yönelik eylem yapmalıyız. Birçok çevrenin beklediği, görmek istediği eylemdir. Bunun şekli afişleme, pullama, pankart asma, bildiri dağıtma, fabrika çıkışlarında toplantılarda *İşçinin Sesi* ni dağıtma, vb. eylemleridir.

Güncel konulardaki belgilerimiz yığınlarda olumlu izler bırakacak şekilde olmalıdır. Örneğin, şu anda belediyede özelleştirme sorunu var. Belediye işçileri büyük bir hoşnutsuzluk içindeler. Düşünsel olarak çıkmazdalar. Sendikal birlikleri bölünme ile karşı karşıya. Bu durumda parti komitesi, bölge komitesi ya da yöre komitesi olsun hiç farketmez, önemli olan hemen sorunu irdeleyen bildiri basılması ve belediye işçilerine dağıtılmasıdır. Burada da kalmayıp o çevreye pullamalar, trikler yapıp, pankart asılmasıdır.

Kürt ailelerin açlık grevi oluyor. Tümü işçi çevresi. Kimse gidip, “ben TKP’liyim, sizinle dayanışmaya geldim” demiyor. Tamam açlık grevi, hele dışarıda yapılan çözüm değil, fakat bunu onlara anlatmanın yolu onlarla kaynaşmaktır. Biz bunu yapmıyoruz. Bir çok öncü işçi, siyasal hiçbir çevreyle ilişkileri olmayan işçiler ailelere destek veriyorlar. Orada bulunmak sorunlara çözüm üretmek bu işçi çevresini de etkileyecektir.

Yine İzmir’in bir bölgesinde gecekondu yıkımı olacak. Aileler gece gündüz diken üzerindeler. Uyumuyorlar, eylem planları kuruyorlar. Soruna çare bulmaya uğraşıyorlar. Sıranın kendi gecekondularına gelmesi için valiliği basıyorlar. Bizim düşüncemize, aynı noktaya gelmişler, düzene karşılar. “İllegal” çevreye yerini bildiriyorsun, kişileri ve yapılabilecek şeyleri belirtiyorsun. Kulak arkası ediliyor. Pekî biz bu insanlara tam bu günlerde bilinç götürüp, örgütlemeyeceksek, ne zaman örgütleyeceğiz? Oysa en sağlıklı ilişki bu ortamda kurulur ve en düzenli gelişme bu ortamda sağlanır.

Kimliğimizi her yerde, her yolla ortaya koyalım

En başta şunu söyleyeyim: Bunu yapabilecek durumda değiliz düşüncesine katılmıyorum. Bugün ille matbaada bildiri basmak gerekmiyor. Daktilo ile yazarsın, köşede bir yerde fotokopi edip altına imzayı daha sonra başka şeyle basarsın. Bu bir yöntem. Başka yöntemler de var. Serigrafi basarsın. Bunun tekniğini öğrenmek ve oturtmak kolay. En kötü olası etiketleri elle yazarsın, pul olur. Kartonlara elle yazarsın, afiş olur. Önemli olan eylemde gözün olsun. Partinin kimliğini, tavrını ve ajitasyonunu yönlendiren eylemler bunlardır.

Bunları yapmak için bütün üyeleri seferber etmek zorundayız. Böylece hem yeni kazandığımız yoldaşlar yığın ça-

lışmasını öğrenecekler, hem de eylem içinde denetlenecekler.

Ayıklanma buradan çıkacak. Partinin yolunda yürüyemeyecek olanlar, eylemden kaçanlar ayıklanacak. Komünist partisine yarayacak gerçekten değerli üyeler ise devrim için savaşımı yükselecek. Ancak bunları yapabilirsek yığınlar öncülük yapabiliriz. Gözümüz burada olmalı. Devrim için yaşamımızı adadık. Devrimi yapacak partimiz TKP’yi yığınların gözünde en yükseğe ancak böyle çıkarabiliriz. TKP’yi yığınların içine sokup sarsılmaz kopmaz bağlarla bu şekilde bağlarız. Bu nedenle zamanımızı, “yığınların içine nereden girebiliriz, hangi çevre üzerinde ajitasyonu artırırız” partiyi güçlendiririz” düşüncesi ile geçirmeliyiz. Kurumsal kimliğimizi her yerde koymalıyız.

Başka bir tür eylem şekli ise, parti örgütlerinin ataklığını sinamaya ve yığınlarla doğrudan bağ kurmaya yönelik eylemlerdir. Bunlar ağırlıklı partililerin yığınları kucaklamak için yapacağı eylemlerdir. Burada önemli olan partilileri eyleme sokmaktır. Miting olacak diyelim. Bu mitinge parti katılmalıdır. 10 kişiye on kişi yirmi kişiye kırk kişi bu eyleme katılmalıyız. “On kişi ile eylem olmaz”, kesinlikle katılmıyorum. Hayır, on kişiye on kişi ile eylem yapacağız. Bugün on kişi ile polisle çatışacağız, bir sonraki gün elli kişi ile gecekondu yıkımına karşı duracağız, öbür gün yüz kişi olacağız. Kaldı ki bölgedeki durumumuz böyle kötü değil.

Örneğin şu anda savaş konusu gündemde. Savaşa karşı İzmir’de kimse birşey yapmıyor. Oysa bizim çok güzel bir belgimiz var: “Haksız savaşlara hayır”, “barış işçilerle gelecek”. Neden bu belgileri haykırarak eylem yapmayalım? Bugünlerde Belediye-İş’in eylemleri var. Neden onlar iş çıkışında yürürlerken, aralarına karışıp korsan yapmayalım, onları da korsana katmayalım? Neden işçilerin toplandığı bir sendika toplantısına girip “ben TKP’liyim” diyerek görüşlerimizi anlatmayalım? Yoksa düşüncemizi nasıl aktaracağız insanlara? “Biz yayında yazalım, işçiler okur, doğruyu görür, gelir”. Hayır öyle olmuyor. İşçiler okuyor (onlara ulaştırabilirsek eğer), evet doğru söylüyor diyor, fakat yine de kendine öncülük edecek, eylem içinde örgüt arıyor.

Gözümüz iktidarda

İnsan nasıl kazanılır? Birlikte olmayla kazanılır. Doğrularımızı gösteririz gelir ve eylemlerimiz içinde gelişir. Bizim çalışkanlığımıza, devrime inanmışlığımıza, dürüstliğümüze ve söylediğimiz doğrulara (yayın organında söylediğimiz kadar ağız ile söylediğimiz de önemlidir) göre gelir.

Bunu yapabilecek durumdayız. Yalnız, “TKP illegal ve özgürdür”

anlayışını doğru olarak iyice oturtmamız gerekiyor. TKP ideolojisi illegal değildir, kadroları eliyle bu budanmamış ideoloji yayılır. *Parti işleyişi* illegaldir, *ilişkileri* illegaldir. Hiyerarşi, kararı kim alır, vb. illegal olan bunlardır. Kararı A yoldaş alabilir, yine A yoldaş uygulatabilir. A yoldaşın, kararı olan mekanizmada olması, her zaman uygulama dışında kalmasını gerektirmez. Bu tür bir anlayış da yanlıştır. Hep birlikte uygulayınız. Yığınlar bizi ve ideolojimizi tanıır. Tavrımızı tanıır. Elbette, birisiyle tanışırken “ben TKP’li bilmem kim” demeyiz. Eylem birbirimizi tanıtır bize.

Özellikle bu nedenle legal yığın örgütlerimizin sayısı artmalı, legal olanakları daha fazla kullanmalıyız. Legal örgüt birçok yerde hem yığın bağımızı genişletecek, hem de bizi arayanın bulmasını kolaylaştıracaktır. Legal yayınlar çalışmalarda rahatlık sağlayacaktır.

Gizli basım, yayın dağıtım, teknik ve güvenlik kesimleri dar kapsamlıdır ve illegal alan çalışmasıdır. Diğer tüm yoldaşlar yığın çalışması içinde illegal giden *parti ilişkileriyle* açıkta parti düşüncelerini propaganda etmeli, tüm olanaklardan yararlanmalıdırlar. Sendikada, öğrenci derneğinde, diğer demokratik yığın örgütlerinde bu tür çalışma yapılmalıdır. Bu aynı zamanda yığın çalışmasında eksiklerimizi değerlendirmemize, hatalarımızı görmemize neden olacaktır. Buralara yönelik eylemlerde eşgüdüm daha kolaylaşacak. Karar alma mekanizmalarına bilgi akışı çok yönlü, daha sağlıklı ve daha doğru şekle girecek, enformasyonlar sinanabilecektir. Yığınsal eylemin gelişimi de ancak bu tür çalışma içinden olacaktır.

Yığınları kendi sorunlarıyla ilgili eyleme çekmeye çalışmalıyız. Bu da ancak yukarıda değindiğim şeyleri başarıyla gerçekleştirmemizle bağlıdır. Gerekli ajitasyonu yapabilirsek, onların eylemlerini kucaklar ve yönlendirebiliriz.

Tüm bunların sonunda göreceğimiz bir nokta var. Partililer disiplinli çalışmayı eylem içinde öğrenir. Eylem içinde bilinçlenme gelişir. Parti çalışmasının coşkusu, yapısı, eşgüdümü gelişir. Bölge örgütleri, yöre örgütleri karar vermeye alışırlar, devrimci duruma özne etmen daha hızlı hazırlanır. Komünist partisine yabancı olan çalışma bu süreçte ayıklanır, yorulanlar, devrime hazır olmayanlar gider. İnançlı kadrolar savaşımın sonunu belirleyecektir.

Gözümüz durgunlukta değil kavgada. Gözümüz Türkiye’de devrim yapmakta.

Gözümüz TKP’yi yığınlarla kopmaz bağlarla bağlamakta.

Gözümüz iktidarı almakta, proletarya iktidarında, komünizme yürütmekte, *toplumsal içerikli siyasal devrimi* gerçekleştirmekte.

Yeni Forum, yine Yürükoğlu yoldaşla ve Okunacak En Büyük Kitap İnsandır kitabıyla uğraşiyor

Bu uğraşmaların d nli haklı olduğunu kanıtlar

Yeni Forum'daki yazıdan çıkan en önemli sonuç, Alevi halkın kendi öz çizgisinde, Hacı Bektaş Veli'nin görüşleri doğrultusunda ayağa kalkmasından ve devrimci, komünist hareketle kucaklaşmasından burjuvazinin derin korku duyuyor olduğudur.

Nurten Keskin

Yeni Forum adlı gerici, yazarlarının çoğu büyük olasılıkla MIT bağlantılı dergi son aylarda Yürükoğlu yoldaşımıza ve partimize yönelik saldırılarına hız verdi.

Temmuzdan bu yana yayınlanan beş sayısının üçünde *Yeni Forum*, Yürükoğlu yoldaşımızın yeni çıkan kitabı *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* ile uğraşiyor. Bu kitabın yayınlanmasından sonra katıyla artan saldırı, kitabın getirdiği görüşlerin doğruluğunun yanında, çok önemli işlev görmekte olduğunun da bir kanıtıdır. Bu yazılar, aynı zamanda, Alevilik konusunun burjuvaziye ne kadar derinden titrettiğinin de kanıtıdır.

Yeni Forum'un eylül sayısında doğrudan kitapla ilgili olmamakla birlikte Hacı Bektaş Şenlikleri'yle ilgili bir yazı vardı ve yazının bağlandığı yer Alevilerin sorunlarına devletin sahip çıkıp onların devrimcilerin yanında durmasının önlenmesiydi. Bunu da katınca, *Yeni Forum*'un son beş sayısından dördünde Alevilikle ilgili yazı var. Konuyla ilgilenmeyen ya da mümkünse kenarında kıyısında dolaşan, gözünü kapatıp, kulağını tıkayan, sahip çıkanlara çamur atmak, sorunu küçümsemek vb. biçimlerde "ilgilenen" devrimci kesimlerin kulakları çınlasın. Başka hiçbir şey Alevilik sorununun önemini ve boyutlarını onlara gösteremediyse, neden *Yeni Forum* Alevilik konusunda bu kadar çok ve böyle yazmaya başladı diye bir düşünsünler.

Derginin kasım sayısında yer alan, "İslamiyet Üzerinde Şeytan Oyunları" başlıklı, İsmail Yalçın imzalı yazı, ana olarak Alevilikle Sünniliğin birbirinden pek farklı olmadığı, farklı göstermeye çalışanların İslamiyeti bölmek isteyen emperyalistler ve onların ajanları olduğu görüşü çevresinde dönüyor. Yürükoğlu yoldaşımıza da "emperyalistlerin gizli servis ajanlığı" noktasına kadar varan "saldırıları" yapıyor. Bunu yapmaktaki ana amaçları Alevilerle komünistler, devrimciler arasına nifak tohumları saçmaktır. *Yeni Forum*'un ve bu yazarın bunları söylemesi ne ilktir ne de şaşırtıcıdır. Onlar elbette böyle davranacaklar, çünkü sınıf düşmanları nasırlarına basıyor.

Yazıda geçen fikirlerle tek tek uğraşacak değiliz. Ama yazıyla amaçlananları göstermek açısından bazı söylenenler üzerinde duracağız. İsmail Yalçın şöyle diyor:

"Sözgelimi, Irak halkı arasında Şia'ya (Caferiye mezhebine) bağlı olan araplar çoğunluktadır. Fakat Irak BAAS iktidarını teşkil eden liderler kadrosunun çoğunluğu Sünni'dir. Bu çelişkiyi gerçekte İslam dini bir ziddiyet olarak kabul etmez.

Ama Avrupa emperyalizmi kalesi olan Hristiyanlık, Protestan ve Katolikler arasındaki ziddiyet gibi görürler ehli sünnetle (Sünniliği) Şii'liği. Ve Haçlı Seferleri zamanından beri Hristiyan dünyası İslam alemine karşı Şii'lik ve Sünniliğin birbirine zıt olması yolunda kesif propagandalar yaparak İslami vahdeti parçalamak isterler. Ve böylelikle emperyalizmin gelenek haline gelmiş 'parçala, yönet' ilkesini uygulatırlar.

"Emperyalizm, geri kalmış ülkelerle, geri bırakılmış ve kalkınma için çabalayan İslam dünyasına bunu soluk almadan uygular. Marksizm-Leninizm'in, yani Leninizm'in tükenmişliğini gördükten sonra onun acınası taraftarlarından bazı gruplar da 'sınıf mücadelesi', 'sınıf bilinci' kavramlarının iflasi üzerine özellikle Türkiye'de Alevilik konusunda spekülasyon bazı ajitasyonların alt yapısını oluşturan sözde inceleme kitapları basmaktadır. Özellikle bunlardan biri (R.Yürükoğlu), TKP'den kovulmuş ve Londra'ya giderek 'Her Majesty of Secret Service'in koruması altına sığındıktan sonra yazdığı kitaplarla, ilkin Güneydoğu halkını kışkırtmak istemiş, ondan ses almayınca da bu sefer İstiklal mücadelesi günlerindeki, sözde komünist ama aslında İngilizler'in sadık ajansı Tokat Mebusu Nazım Bey gibi, Alevi-Sünni arasına nifak sokmak için İslam inancının bütünlüğünü şizofrenik saldırılarla bölmek ve parçalamak istemiştir." (İsmail Yalçın, *Yeni Forum*, Kasım 1990)

Sünnilikle, Alevilik (aynı zamanda Şii'lik, çünkü yazının genelinde yazar Şii'likle Aleviliği özdeş kullanıyor) arasında çelişki yokmuş da bunu Hristiyan emperyalistler ve onların ajanları kışkırtıyor, yaratıyormuş! Bu yazılanlara kargalar bile gülerler. Olamaz ama, hadi diyelim bugün Alevi halkın inanç ve davranışları üzerindeki yasaklar, aşağılamalar vb.yi örtbas ettiler. Peki İslamın 1400 yıllık tarihindeki yüzlerce katliama ne diyecekler? Kerbelâ'ya ne diyecekler? Peygamber torunları olan 12 imamın hepsi de neden ve kimler tarafından öldürüldü? Yüzlerce ayaklanma hep emperyalistlerin "böl-yönet" taktiğinin ürünleri miydi? Yiğitler arasında "çalışma yapan" elemanlarına yardımcı bir dil kullanmak için *Yeni Forum*'un anti-emperyalist pozlarda konuşması bir yana, 1400 yıl önce acaba hangi emperyalistler kışkırtıyormuş bu işi?

Yeni Forum, çömezlerine bu konuda bir malzeme daha sunuyor ama o da çok çürük. Yazının bir yerinde, Yürükoğlu yoldaşın "Anadolu'daki eşkiya hareketleri"ni çarpıttığı söyleniyor. "Eşkiya hareketi" deyip geçerek koca halk ayaklanmalarını, isyanları açıklayabileceklerini sanıyorlar! Bu açıklamalar burju-

vazinin ideolojik sefaletini sergiler.

Yazının burjuva siyasetçiye ana mesajı, bugün Alevileri havuç siyaseti yolundan ehlileştirme, din ve devlet içine çekme çabasına hız vermektir. Ama bunun için bir yandan Alevi-Sünni çelişkisinin örtbas edilmesi, öte yandan komünistlerin saygı gören, sempati toplayan durumunun engellenmesi gerekmektedir. Alevi-Sünni çelişkisini örtbas edebilmek için yukarıda verdiğimiz alıntıda da daha çok şey söylenmektedir. Bir örnek daha verelim:

"Türkiye'de Ehl-i Sünnet'e mensup topluluklar, Alevi zümresine mensup Şiaları Ehl-i Sünnet içinde kabul ederler. Yani sosyal ilişkilerde olsun, siyasal ve ideolojik bütünlükte olsun Alevilik ile Sünnilik iç içe girmiştir." (agy.)

Bu yazılanlar gerçekte bir iç içe geçmeyi değil ama Türkiye'de Sünni egemen sınıfın bugün de ne denli zorba ve baskıcı olduğunu gösterir. Sünniler Alevileri Sünnilik içinde görüyorlarmış ve ideolojileri iç içe girmişmiş! Zaten sorun da bu ya. Aleviler kendilerini Sünnilik içinde görmüyorlar ve öyle de görülmemek istemiyorlar, ideolojileri de temelden farklı.

İsmail Yalçın, bu zorba, dayatmacı teze kanıt olsun diye de şunları söylüyor:

"Burada, Salman Rüşti'den daha insafsız bir saldırı yer almaktadır. Alevi mezhebine bağlı müminlere karşı. İran Azerbaycanı, Sovyet Azerbaycanı, İranlı Şii'lerin camileri de vardır, ibadetleri de.

"(...) "Londra'daki misyoner Yürükoğlu sanıyor ki Ayetullahların merkezi Kum kentinde şimdide değin ne cami vardı, ne medrese ne ibadet. İnsan soruyor, bu yazar Sivas'ı, onun ilçelerini, Pir Sultan Abdal'ın siyaset sehvasında can verdiği Banaz'ı,

resimleri ile görmemiş midir? Erzin-can'ı Tokat'ı, Kahraman Maraş'ı ve Alevi vatandaşların bulunduğu bu yöreleri Türkiye haritasından silmiş midir? Eğer biraz aklısılimi olsaydı, bu yörelerden fotoğraflar bulur, Sivas'ın çifte minaresinden başlayan ve bütün Anadolu'nun andığımız yörelerin camilerini, medrese kalıntılarını görürdü." (agy.)

Yürükoğlu yoldaş Kum kentini camisiz sanmıyordu elbet ve bunu da kitabının giriş bölümünde söylüyor. Bu yazarın gözü kör değil, bunu da okumuş, yazdıklarından belli, ama, böyle yazmak işine gelmiş. Yürükoğlu yoldaş kitabında şöyle diyor:

"İran'daki Şii'lik, Alevilerimizin savunduğu hiçbir şeyi savunmuyor. Cami inancın temel noktası haline gelmiştir. Temizlenme hareketi İran'daki Şii'liği Sünniliğin yanına itmiştir. Sünnilikle Şii'lik arasındaki farklar azalmıştır" (*Okunacak En Büyük Kitap İnsandır*, Alev Yayınları, s.15)

Kum kentindeki Şii'ler'le bizim Sünniler gerçekten de yazarın söylediği gibi birbirlerine benzerler, oradaki camiler de bunu gösterir, ama Sivas'taki Erzin-can'daki, Tokat'taki camiler başka birşeyi gösterir: Sünni egemen sınıfın Aleviler üzerindeki zorbalığını ve dayatmacılığını.

Yazının bütününden çıkan en önemli sonuç, Alevi halkın kendi öz çizgisinde, Hacı Bektaş Veli'nin görüşleri doğrultusunda ayağa kalkmasından ve devrimci, komünist hareketle kucaklaşmasından burjuvazinin derin korku duyuyor olduğudur. Ama korkunun ecele faydası yok. Bu son er geç gelecektir.

Demokrasi mücadelesinde geri kalanlar

"Sosyalist devrim" teziyle oyalanıyorlar

Sınıf mücadelesi keskinleştikçe demokrasi mücadelesinde sınıfı ön sıraya taşıyan TKP'yi ilgiyle izleyen değişik sol guruplar, örneğin *Ekim* ve *Toplumsal Kurtuluş*, faşizmin çözülmesi ve sendikal birlik konusunda aldıkları dersten sonra şimdi İDHD konusunda kafa karıştırmaya çalışıyorlar.

Demokrasi mücadelesini başlarıyla veremeyen, işçi sınıfını ardına dizip, toplumu sosyalizme götüremez. Yiğitlerin acil demokratik istemleri söz konusu. Daha bunun mücadelesi içinde halkı kazanmadan "sosyalist devrim" diye İDHD'ye homurdanmakla iş yapılmış olmuyor. İşçi

sınıfının, halkın istemlerine öncülük etmeden, bunları küçük işler görüp büyük muhabbetler (!) etmekle iş olmuyor.

Halkın sorunları dağ gibi önümüzde duruyor. Bunlara mantıklı cevaplar getirmeden, bugünün mücadelesini vermeden yarının mücadelesini veremeyiz.

İDHD sosyalizme açılan kapıdır. Biz bu kapıya varabilmek için bugün yaşamın devrimciye verdiği görevlere sarılalım, işçi sınıfının acil istemlerinde en önde savaşalım.

Az laf çok iş!
Modelimiz İDHD!
Amacımız komünizm!
Sezai Güven, Ege

Türkiye ortamını yayınlarla basma hedefi doğrultusunda çeşitli yeni yayınlara hazırlandığımız şu sıralarda, tüm örgüte yararlı olacağı inancıyla, parti basını, partililerin ve işçi muhabirlerin parti basını karşısındaki görevleri üzerine Lenin'den ve eski yazılarımızdan bir derleme yaptık.

Parti basını ve görevlerimiz

Parti basını ve legalite

Pravda iki kez legal basılmıştır ama birinde Bolşevik gazete sayılmıştır, ötekisinde ise merkez organ olarak çıkmıştır. İlk kez legal olarak basıldığında, yine devrimci fikirleri yaymış, likidatörlere karşı savaşmış, Lenin'in yazılarını basmıştır. Ancak bu legalite dönemi Çarlık altında olduğundan partiyle bağına açıkça pek duyuramamış ve daha çok ezop dili kullanmak zorunda kalmıştır. Lenin'in çeşitli kereler yinelediği gibi, merkez organ her türlü kısıtlamadan uzak ve bu anlamda özgür olmalıdır. Bu özgürlük, gerekiyorsa illegal, olabiliyorsa legal sağlanabilir, ama mutlaka sağlanmalıdır.

Pravda'nın ikinci kez yayınlanmaya başladığı dönemde Rusya'da legalite çok daha farklı düzeydeydi. Devrim süreci içinde olduğu için o sırada Rusya en geniş, Batı'dan da daha geniş özgürlüklerin yaşandığı ülkeldi. Bununla bağlı olarak Bolşeviklerin merkez organı da legal çıktı. Yani, merkez organ legal ya da illegal olabilir, ama önemli olan hiçbir kısıtlama olmadan, dolu dizgin devrimci, komünist propaganda-ajitasyon yapabilmesidir.

Yalnızca merkez organ için değil, partinin tüm legal yayınları için de, merkez organ için olandan farklı ama yine belli bir kısıtlama vardır. Ezop diliyle, ya da üstü kapalı bir biçimde, partiyle bağına açıkça söylemeden vb. de olsa, legal yayın, partinin çizgisini savunabiliyor, onunla özdeşleşebiliyorsa, bu, basın alanında yararlanılabilecek ve mutlaka yararlanılması gereken legal olanaklar var demektir.

Lenin, çizgisi belirsiz yayınlara genel olarak karşıdır. Hele ki partinin çizgisi belirsiz bir legal yayın çıkarması düşünülemez. Bu, parti legal olanaklardan değil, legalite partiden yararlanıyor demek olur. Böyle bir gazete ile komünist örgütlenme yapılmaz.

Lenin, 1905 devrimi sırasında, devrimci savaşının, yasaları hiçe sayarak yarattığı legalitenin merkez organın legal çıkmasına yetmediğini söyledikten sonra partinin legal basınına ve komünistlerin tutumuna ilişkin şöyle söylüyor.

"Bugün yazının 'legal' olarak basılması bile onda dokuzuyla parti yazını olabiliyor. Parti yazını olmalıdır. (...) Sosyalist proletarya *parti yazını* ilkesini öne sürmeli, bu ilkeyi geliştirmeli ve olabildiğince tümüyle ve tam pratiğe geçirmelidir.

"Nedir bu parti yazını ilkesi? (...) Yazın, proletaryanın ortak davasının bir parçası, tüm işçi sınıfının siyasal olarak bilinçli öncüsünün bütünü tarafından harekete geçirilen tek bir büyük Sosyal-Demokrat (komünist —İ.S.) mekanizmanın 'dişlisi ve vidası' olmalıdır. Yazın, örgütlü, planlı ve bütünsel Sosyal-Demokrat (komünist —İ.S.) parti çalışmasının ayrılmaz parçası olmalıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.10, s.46-47)

Öte yandan, parti çizgisini legal basında savunma olanağı varsa, Lenin, bu olanaktan yararlanmaya çok büyük önem vermektedir. Bolşeviklerin tarihi bunun örnekleriyle doludur. Yukarıda verdiğimiz *Pravda* örneği bunlardan yalnızca biridir. Ayrıca Lenin bunu hem Komintern'de, hem çeşitli yazılarında defalarca yinelemiştir.

Şimdi popüler ve yerel gazete konularına bakalım.

Popüler ve yerel gazete

Lenin, ekonomizmin, geriliğin savunuculuğunun yaygın olduğu yıllarda Rusya'daki kullanılışıyla *işçiler için* ayrı bir "popüler" gazeteye hep karşı olmuştur. Ama Lenin, doğru anlayışıyla popüler gazeteye karşı olmamıştır.

Nitekim, *Ne Yapmalı*'da Lenin, işçiler için, özellikle de geri işçiler için popüler yayın çıkarılabileceğini belirtmiştir. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.5, s.470-471) Ancak popüler gazeteden söz ederken, her zaman popülerliğin vulgarlıktan farkını

vurgulamıştır. Popülerliği şu sözlerle, çok güzel tanımlamıştır:

"Popülerleştirme, ... vulgarlaştırmaktan, konuşmanın düzeyini düşürmekten çok uzaktır. Popüler yazar, basit ve genel olarak bilinen verilerden hareketle okuyucusunu derin düşüncelere, derinlemesine çalışmaya yöneltir, basit savlar ya da çarpıcı örneklerle bu verilerden çıkarılması gereken ana sonuçları gösterir ve düşünen okuyucunun kafasında yeni yeni sorular uyandırır. Popüler yazar okuyucusunun düşünmediğini, düşünemediğini ya da düşünmek istemediğini varsaymaz, tam tersine, gelişmemiş okuyucuda kafasını kullanma yönünde ciddi bir eğilim olduğunu varsayar ve ona bağımsız olarak ilerlemeyi öğretir.

"Vulgar yazar okuyucusunun düşünmediğini ve düşünmekten aciz olduğunu varsayar, ciddi bilgiye doğru ilk adımlarında ona öncülük etmez, çarpıkça basitleştirilmiş bir biçimde ... bilinen bir teoremin *bütün* sonuçlarını 'önceden hazırlanmış' olarak verir, öyle ki okuyucunun kendine verilen çığnemesi bile gerekmez, yalnızca yutması gerekir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.5, s.311-312)

Lenin, popülerliğe ilişkin getirdiği bu doğru anlayışla popüler organdan yana olmuştur. Nitekim örneğin 1914'te, proleter ve yarı-proleter yığınlar arasında çok geniş dağıtılacak, çok fazla yazı içermeyen, küçük ve ucuz, ama "onlara dünya çapında işçi sınıfı hareketinin ışığını gösterecek, onları kendi güçlerine inançla esinlendirecek, onları birliğe itecek ve onların tam sınıf bilincine yükselmelerine yardımcı olacak" ve *Pravda*'nın kardeşi olarak çıkacak bir popüler gazete çıkarmayı görevler arasında sıralamıştır. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.36, s.283) Böyle bir popüler gazeteyle geri kesimlerin ilerletilmesini, partinin ve öncü işçilerin onun çevresinde örgütlenmesini düşünmüştür.

Yerel gazeteye gelince. Lenin, parti örgütlerinin "kendilerine ait" bir yerel gazete çıkarmalarına çoğu zaman karşı olmuştur. Eğer bir bölgede işçilerin girişiyle bir yerel gazete çıkıyorsa, Lenin, partililerin bu gazete üzerindeki etkisinin artırılmasını, onu yerellikten olabildiğince uzaklaştırmanın bir yolu olarak görmüştür. Parti açısından bir

bölgede gerçekten yerel bir gazete gerekiyorsa, bu durumda Lenin'in önerisi, merkez organı çıkaran aynı kurulun, yerel temsilcilerin de katılımıyla o yerel gazeteyi çıkarması olmuştur. Ama Lenin'i, parti açısından o bölgede yerel gazete çıkarmak gerektiği yolunda ikna etmek hiç de kolay olmamıştır.

Lenin'in genel eğilimi, bütün yerel haber, deneyim vb. herşeyin genel gazetede yansımalarının, hem genel hem de yerel açısından daha yararlı olduğudur. Lenin, genel olarak yerelliğin getirdiği dar bakış açısı, özel olarak da parti örgütlerinin böyle dar bir bakış açısına kayma tehlikesi nedeniyle yerel organa çoğu zaman karşı çıkmıştır. Yerel parti organlarının olabilirliğini, hareketin tam kapsamlı sergileme ve ajitasyon yapabilir ustalığa erişmesiyle, yani yerel çalışan kadroların bile olayları bir genel merkez gibi genel bakış açısıyla değerlendirebilmesiyle bağlı düşünmüştür. Bu olmadan yerel gazetenin yapacağı ajitasyon dar, örgütlenme ise büyük olasılıkla bütünsel parti anlayışı açısından eksik olacaktır.

İşçi basınının gözü, kulağı, sesi işçi muhabirler

Haydi iş başına

Gazete haber yazar. Yorumlar, değerlendirmeler yapar. Okuyucularıyla canlı bir ilişki kurmaya çalışarak, temsil ettiği görüşlerin sözcülüğünü yürütür. Her gazete bunları yapar ama, "gazete" diye sınıflarüstü birşey yoktur. Çıkarları taban tabana zıt sınıfların varlığı, gazeteleri de kızıl bir şeritle birbirinden ayırır: Burjuva gazeteler, işçi sınıfının gazeteleri.

İşçi sınıfının gazetesi olmak, işçinin sesi olmaktır. İşçi sınıfının görüşlerini, savaşım programını, tek devrimci sınıf olma ve tüm haksızlıklara karşı durma özelliğini her sayfasıyla, her satırıyla yansıtmayan bir gazete işçi sınıfının gazetesi olamaz.

İşçinin sesi olmak, işçiden halktan, işçiye halka, doğru yorumlanmış haber verme işlevini yerine getirmekle yakından bağlıdır.

Muhabirler, haber toplayan, olanı-biteni yazıya aktararak gazeteye ileten kişilerdir. Bu açıdan muhabirsiz gazete olamaz desek yeridir.

İşçi muhabirler, işçiden, halktan, devrimden yana tavır alan muhabirlerdir. İşçi muhabirler burjuvazinin düşmanı, sosyalizmin dostudur. İşçi muhabirler, işçi sınıfının tarihsel rolünün bilincinde olan, yaşamın anlamını bu bilincin ışığında süzüp çıkaran işçiler, emekçiler, öğrenciler, aydınlardır. Tüm yoldaşlar, tüm sempatisanlar, tüm okuyucu yığını işçi muhabirlerdir.

İşçi muhabir, işçi basınının tüm toplum içine uzanmış gözü, kulağıdır. İşçi muhabirin iş saatleri yoktur, çünkü gündelik yaşamının her anı onun için bir malzeme niteliği taşır. İşçi muhabir yalnızca yığınsal devrimci eylemden değil, oturduğu semtten, bindiği otobüsten, gittiği işten, pazar yerlerinden, okuduğu kitaplardan, seyrettiği filmde,

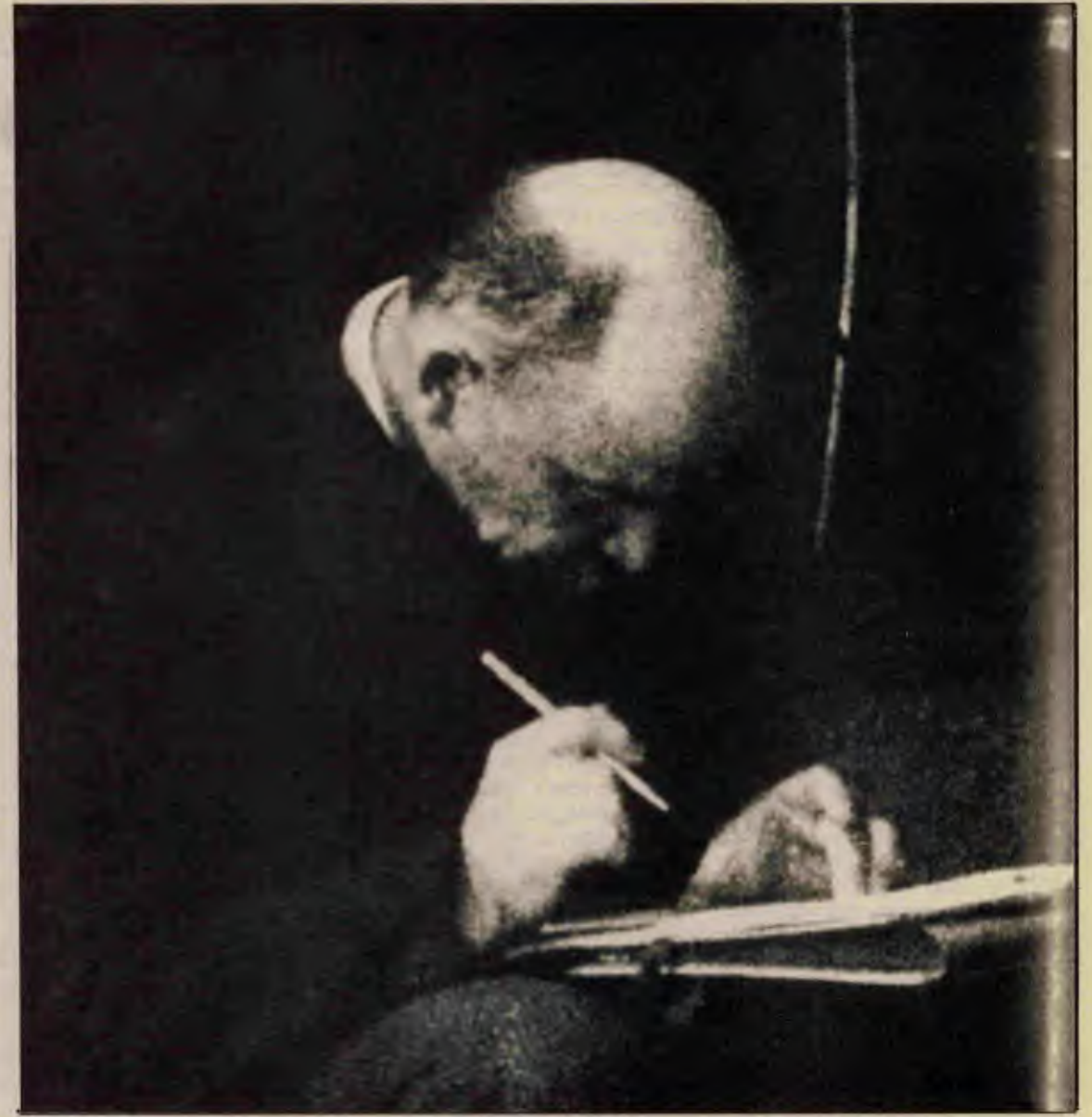
açık oturumdan, katıldığı toplantıdan haber verir, bilgi iletir. İşçi muhabir bütün sınıflar arasında olup bitenleri, gündelik toplumsal-siyasal olayları haber eder. Bunu işçi muhabirin yapması yaşamsal önem taşır, çünkü işçi gazetesinin yazdığı haberlerin bu kanaldan akıyor olması "eşyanın tabiatı", işçi basının, işçi niteliği gereğidir. Burjuva basınının yansıtacağı haberle, işçi muhabirlerin iletmediği aynı olabilir mi? Olamaz.

Muhabirlik işi açısından, bazı noktaları vurgulamak istiyoruz.

1. Muhabirin gazetede yazılanları çok dikkatli okuması, anlaması herşeyin başıdır. Merkez yayınlar büyük bir dikkat ve özenle okunmalı, hatta olabiliyorsa not tutularak çalışılmalıdır. Böyle titiz bir çalışma, işçi muhabirin yaşama ve içinde yer aldığı sınıf kavgasına bakışını netleştirecek, kendi konumunu ve üstlendiği görevi kendi gözünde berraklaştıracaktır.

2. Neyi nasıl yazmalı? Türkiye'de olan-biten herşey ya haberdır ya da haber yazabilmek için gerekli materyaldir. Lenin bunun içine yalnızca olayları değil duyguları da katıyor. Yaşamın her alanı ve her anı işçi basını için haber ya da yararlı materyal oluşturacak konularla doludur. Yeter ki "önemli değil" diye bu konular bir yana bırakılmasın.

Örneğin Ege'de kooperatif kavgası, İstanbul'daki grev çadırı, Adana'daki mevsimlik işçi sömürsü, üniversitedeki forum, kahvede bir faşistin dövülmesi, köşebaşındaki gazetecide hangi gazetenin satıldığı, yolda, evde, insanların en çok hangi olayı konuştuğu, pahalılığa yöneltilen eleştiriler, fıkralar, otobüslerde sıkışıklık, soğuk ve beklemeden bunalan insanların çaresizlik içinde birbir-

leriyle ettikleri kavgalar, televizyonda haberlerin sıralanması, "olayların" ve "icraatın" içinden programlarına ilişkin gözlemler ve değerlendirmeler, işyerindeki sendika, sigorta durumu, diğer çalışanların işyeri örgütlenmesine tavrı, toplumun çeşitli kesimlerinden insanların duygu, düşünce ve yaşantıları.

Ote yandan aktarılan olaylar kim, nerede, ne zaman, kimlerle birlikte, kime, neye karşı gibi tüm

temel sorulara net yanıt taşır biçimde ve olayla yorumu birbirinden ayırarak yazılmalıdır.

Muhabir tüm toplum içinde yayınların gözü, kulağı olmalı, dinlemeli, gözlemeli, yaşananı kaydetmeli ve gazeteye göndermelidir.

Bunları okuduktan sonra haydi "hemen birşeyler yazayım" deyip kalemi elinize alın. Unutmayın ki en caydırıcı an beyaz kağıtla yüzyüze kaldığı ilk andır. Bu caydırıcılık karşısında olanca di-

rençlik, disiplin ve iradeyle başlamak ve devam etmek gerekir. Burada "yazacak şey bulamıyorum" cinsinden yükselebi- lecek son itirazlara karşı da kararlılığınızı sürdürün. Geçirilen günü gözden geçirin, kenarda kalan diyalogları, küçük gibi görünen ayrıntıları, gözlemleri, süslemeden, uzun girişler, "bağlamalar" yapma sıkıntısı duymadan, içinizden geldiği gibi karşılıklı konuşuyormuşçasına yazın.

**Önümüzdeki dönemin hummalı yayın çalışmasında
"tüm yoldaşları bize her türlü desteği vermeye çağırıyoruz"**

Lenin'in çağrısı bizim için de geçerli

Ellibir sayı Bolşevik çizgide çıkan *Iskra*, Menşevik komplo sonucu, 52. sayısından başlayarak çizgi değiştirdikten sonra, Bolşevikler *Vperyod*'u çıkarmaya hazırlanırken, Lenin parti örgütüne bir çağrıda bulunuyor. Durum biraz farklı olmakla birlikte, Türkiye ortamını yayınlarla sel gibi basma hedefimizle bağlı olarak hazırlanmakta olduğumuz yayın seferberliğinde, parti örgütünün, partililerin görevlerini ve sorumluluklarını anlatması açısından bu çağrı bizim için de yararlıdır. Lenin parti örgütlerine ve parti üyelerine çağrısında şöyle diyor:

"Şimdi tüm yoldaşları bize her türlü desteği vermeye çağırıyoruz. ... Bu, en başta Rusya'dan etkin 'edebi' desteği, daha doğrusu 'edebi' katkıyı gerektirir. 'Edebi' sözcüğünün hem altını çizdim hem turnak içine aldım ki, daha baştan özel anlamına dikkati çekeyim ve çok yaygın olan bu çalışmalar açısından çok zararlı olan yanlış bir anlayışa karşı uyarayım.

"Yalnızca ve yalnızca yazar-

ların (profesyonel yazar anlamında) bir yayına başarılı bir biçimde katkı yapabilecekleri anlayışı yanlış. Tersine, bir yayın ancak, her önde gelen ve sürekli katkı yapan 5 yazar için, yazar olmayan beşyüz ya da beş bin kişinin katkılarıyla diri ve canlı tutulabilir. ... Gerçekten canlı bir organ, gelen yazıların ancak onda birini yayınlamalı, geri kalanını gazeteciler enformasyon ve yönlendirme kaynağı olarak kullanmalıdır. Gazetecilik anlamında değil, genel anlamda, bizimle yazışan, olabildiğince çok partili işimiz olmalıdır.

"...Bu organı kendisinin olarak gören ve Sosyal-Demokrat (komünist—İ.S.) parti üyesinin görevlerinin bilincinde olan herkes, legal olarak basılan gazetelere karşı şu burjuva düşünce alışkanlığından ve yanlışından kesin olarak vazgeçsin: Yazmak onların işi, okumak bizim işimiz. Sosyal-Demokrat (komünist—İ.S.) gazete için tüm Sosyal-Demokratlar (komünistler—İ.S.) çalışmalıdır. Herkesten, özellikle işçilerden

katkı istiyoruz. İşçilere yazmaları için kesinlikle herşey hakkında, günlük yaşamları, ilgileri, işleri hakkında yazabilecekleri ne varsa yazmaları için en geniş olanakları tanıyın. Böyle kaynak olmaksızın Sosyal-Demokrat (komünist—İ.S.) bir organ on para etmeyeceği gibi, adına da layık olamaz.

"Ayrıca, gazeteye katkı niyetiyle değil, yani yayınlanmak üzere değil, fakat editörlerle yoldaşça ilişkiler kurmak, onlara bilgiler vermek amacıyla özel mektuplar gönderin. Bunlar yalnızca gerçekler ve olaylar hakkında değil, yaygın olan duygular, günlük 'ilginç olmayan', sıkıcı, hareketin tekdüze yanıyla da ilgili olmalıdır. (...Ve böyle haftada bir veya iki şifresiz mektup yazmak en meşgul bir kişinin bile yapabileceği birşeydir.) Öyleyse, bize işçi okuma guruplarındaki tartışmalar, bu tartışmaların niteliği ve tartışılan konular ve işçilerin neler sordukları hakkında, propaganda ve ajitasyon çalışmasının durumu, halk arasında, ordu ve gençlik

içindeki ilişkiler hakkında yazın.

"En önemlisi, işçilerin bizim Sosyal-Demokratlara (komünistlere—İ.S.) karşı duydukları herhangi bir hoşnutsuzluk hakkında, onları rahatsız eden şeyleri, önerileri, eleştirileri vb. yazın. Şu sırada pratik örgütlenme çalışmalarına ilişkin konular özellikle önemlidir. Ve bir gazeteci gibi değil, basit, yoldaşça bir çalışmada dışında editörleri bu konularda bilgiledirmenin bir yolu yoktur.

"Kuşkusuz herkesin yazmaya yeteneği, ya da eğilimi yoktur. Ancak ... 'yapamam' demeyin 'yapmak istemiyorum' deyin. İstedikten sonra her gurupta herhangi küçük hatta en küçük gurupta bile (küçük guruplar çoğu kez özellikle ilginç oluyor, çünkü gözle görülme de en önemli işleri onlar yapıyor) yazabilen bir-iki yoldaş bulunabilir.

"Mektuplaşmanın yalnızca komite ve sekreterlerin elinde toplanması pratiğine karşı özel bir uyarıda bulunmak gerekiyor. Böyle bir tekelden daha zararlı birşey edilemez. Eylemlerde ve

kararlarda birlik ne denli önemliyse enformasyon ve muhabirlik konusunda o denli yanlıştır. Çoğu kez öyle oluyor ki, en ilginç mektuplar 'dışımızdakilerden' (komünistlerle ilişkisi olmayan insanlardan) geliyor. Çünkü onlar eski deneyimli işçilerin alışık olmaları nedeniyle gözden kaçırıldıklarını daha taze bir biçimde gözlüyorlar. Genç insanlara—gençliğe, parti işçilerine, 'merkezcilere' (ortacı değil genel merkezci anlamında—İ.S.), örgütçülere, yığınsal gösterilere ve hazırlıksız toplantılara katılan tabandaki militanlara bize yazmaları için her olanağı tanıyın.

"Ancak bu tür bir yazışma, gazetemizi, ortak çabamızla, Rusya işçi sınıfı hareketinin gerçek organı yapar. Bu mektubun her toplantıda, çalışma gurubunda alt gurupta vb. olabildiğince yaygın okunmasını ve işçilerin bu çağrıyı nasıl karşıladıkları konusunda bilgi iletmesini ciddi olarak rica ediyoruz." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İng. basım, c.7, s.523-528)

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) bir konferansla kendini feshetti

TSİP'in cenaz sin kim kaldıracak?

TSİP, Türkiye işçi sınıfı tarihine geçecektir. Kuyrukçuluğun varacağı nokta bu olayda sırtıtmaktadır. Partinin feshine karşı çıkanlar bile, feshedilmeye değil, bunun erken yapılmasına karşı çıkıyorlar, tekkeci artniyetlerini ve samimiysizliklerini sergiliyorlar.

Yaprak dökümü sürüyor. Gazetelerde yer alan son haber, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP)'nin 27-28 Ekim tarihlerinde topladığı konferansta kendini feshettiği. TSİP yönetimlerinde yer alanlar arasında kapatma kararı konusunda her ne kadar görüş ayrılığı olduğu belirtiliyorsa da, sonuçta çoğunluğun aldığı (21 red, 128 kabul) bu karar ile TSİP'in bundan böyle anılarda yaşayacağı anlaşılıyor. Kaldı ki bugün için fesh kararına karşı çıkanların da, partinin feshine değil, bu işin erken yapılmasına karşı çıktıkları anlaşılıyor. Karşı çıkanlar arasında yer alan Veli Gürcan, TBKP, TSİP ve bazı bağımsız sosyalist guruplar arasında oluşturulmaya çalışılan "Sosyalistlerin Birlik Partisi" girişimi Koordinasyon Gurubu üyesidir.

TSİP'in kapatılmasına karşı çıkanların düşünceleri ne olabilir? Bu sorunun yanıtını ve TSİP'in kapatılmasının ana nedenlerini görebilmek için geçmişin kısa bir muhasebesini yapmak gerekiyor.

TSİP, 12 Mart'ın arkasından 1974 yılında kuruldu. Hem de legal bir parti olarak. 12 Mart faşizm döneminin ardından legal olarak ortaya çıkan ve kendine "sosyalist" diyen TSİP, o dönemde, halen geçmişin muhasebesini yapmakla uğraşan ve legale çıkamayan diğer sollar karşısında büyük bir avantaj yakalamıştı. TKP illegaldı ve daha yeni yeni toparlanmaya başlıyordu. Diğer sollar 12 Mart faşizm döneminde büyük kayıplar vermişlerdi ve lider kadroları dağılık vaziyeteydi. Bu boşluğu değerlendiren TSİP, legal kimlikle "işçi sınıfı partisi" olarak ortaya çıktı. Bir dönem gerçekten de yığinsal mitinglerle, gösterilerle bir okul işlevi gördü. Demokrasi savaşımında bir yer edindi. Çok kişi geldi geçti TSİP'ten. Ancak sınıf savaşımının kızışması ve TKP'nin atılımıyla TSİP erimeye başladı. Yığınlar, legalizmle, burjuva yasallığıyla bir yere ulaşamayacağını görüyordu. 12 Eylül öncesinde giderek boyutları küçülen TSİP, 12 Eylül'de de en ağır darbe yiyen örgütlerden biri oldu. Veli Gürcan'ın son açıklamasında TSİP davasından 680 kişinin yargılandığını öğreniyoruz.

Hazırlıksız bir şekilde 12 Eylül fırtınasına yakalanan TSİP'in faşizm dönemindeki çalışmalarının ortasında, TKP ve TİP'le siyasal birlik çalışmaları yer alıyordu.

Geçmişte yapılan ve bugün Gorbacov'un ortaya koyduğu hataları, o dönemde eleştirenlere açıkça saldırmak TSİP'in günlük işlerinden biriydi. Merkez yayın organında yer alan şu yazıya dikkat edelim:

"Türkiye'de toplumsal kurtuluşun yolunu sosyalizmde gören yüzbin-

lerce işçi ve emekçi için sayet Sovyetler Birliği'ndeki düzen sosyalizm değilse veya kapitalizmse, buna karşılık Çin'deki veyahut Arnavutluk'taki düzenlerin adı sosyalizmse, dünyada sosyalizm yok demektir ve dahi hiçbir zaman da olmayacak anlamına gelir." (Kitle, "Legal Sol Partinin Toplumsal İşlevi", sayı: 298, s.3)

Bu alıntı, TSİP'in Marksizm anlayışının, SBKP politikasıyla sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Öyle ki, bu anlayışı onu sayet Sovyetler Birliği sosyalist değilse, dünyada başka sosyalist ülke olamayacağı düşüncesine varırmaktadır. Sosyalist sistemin çöküşü ve Sovyetler Birliği'deki restorasyon girişimleri, TSİP'i doğruluyor mu, bugün?

Ahmet Kaçmaz bugün, "12 Eylül darbesinin ertesinde yurtdışına çıktığımdan itibaren kendimi sadece müstafi hissetmiyorum, öyle de addediyorum. Ben teklifimde kararlı olduğumu belirterek, kim ne derse desin o günden itibaren kendimi ayrılmış olarak kabul ettiğimi bildirdim" diye açıklama yapıyor. Oysa aynı kişi 17 Aralık 1986 tarihli *Güneş* gazetesinde TSİP Genel Başkanı sıfatıyla yayınlanan demecinde: "Ulusal kurtuluş hareketlerini maddi manevi her yönden desteklemek SSCB'nin geleneksel politikasıdır. Sovyet yetkilileri enternasyonalist dayanışmanın gereklerini yerine getirmekten hiçbir zaman geri durmayacaklarını her zaman vurgulamaktadırlar" diyor. Aynı röportajda gazeteci tarafından aktarılan Gorbacov'un "ulusal kurtuluş hareketleri dünyayı bir nükleer çatışma noktasına getirmemelidir" şeklindeki açıklamasına karşı, Ahmet Kaçmaz'ın verdiği yanıt dikkatle okunmalıdır: "Ben kendi adıma Sovyetler Birliği'nin böyle bir açıklama yaptığına uluslararası basını oldukça dikkatli izlediğim halde rastlamadım."

Yukarıdaki paragrafta iki noktaya dikkat etmek gerekiyor. Birincisi, bugün yapılan açıklamalar doğruysa, yurtdışına çıktığında istifa ettiğini vurgulayan A. Kaçmaz, 1986'da parti başkanı olarak demeç veriyor. Acaba TSİP, bırakalım yığınları bir yana, "umumun çıkarları" gerekçesiyle kendi kadrolarından daha neler sakladı? "Marksist-Leninist" bir partinin genel başkanı istifa ediyor ve "umumun çıkarları" bu istifanın gizli kalmasını emrediyor. Sonra da bu kişi genel başkan sıfatıyla uluorta her yerde parti adına demeçler veriyor!

İkincisi, Gorbacov'un açıklamasına verdiği yanıt. Gorbacov'un ulusal kurtuluş hareketlerinin önüne set çeken ve bugünkü politikasının nüvesini oluşturan bu sözleri, A. Kaçmaz'ı şoke etmiş olmalı ki, duymamazlığa gelmeyi yeğliyor.

SBKP'nin dünya devrimci hareketini ve ulusal kurtuluş hareketlerini likide edici, teslimiyetçi barış politikasını TSİP Politbüro'su şöyle değerlendiriyor: "Beyaz Saray sertliğini daha fazla şiddetlendiremiyorsa, bu, Sovyetler Birliği'nin izlediği ve tüm dünyada olumlu yankılar bulan yapıcı barış politikasının sonucudur."

SBKP'nin bu barışçı politikası sonucunda gerçekten de Beyaz Saray "sertliğini şiddetlendirmeksizin" Panama'ya açıktan müdahale edebiliyor, Ortadoğu'ya asker yağıp Sovyetler'in de desteğini alarak dünya jandarmalığını üstleniyor, Küba'yı yoketmek için elinden geleni yapıyor. SBKP o kadar barışçı politika izliyor ki, iştahı kabaran emperyalizme, sosyalist ülkeleri birer birer teslim ediyor. Ama emperyalizm canavarının gözü doymaz. Büyük lokmayı da yutmadan küçük lokmalarla avunacağını sanmak, safdillik olur. Ve TSİP, kapandığı için SBKP'nin bu "yapıcı barış politikasını" alkışlayamayacak.

TSİP'in çarpık mantığı, onun varoluş nedeni haline dönüşmüştür. Bu mantık, SBKP politikasını Marksizm olarak benimsemesidir. SBKP politikalarını eleştirenlere "anti-sovyet" damgasını vurmaktan çekinmeyen TSİP, bu eleştiriler Gorbacov'dan gelince bakın ne diyor:

"Gorbacov Yoldaş hem eleştiriyor, hem de son derece açık gönüllülükle ÖZELEŞTİRİ yapıyor. Eksikliklerden ve aksaklıklardan en başta parti yönetimini, yüksek seviyedeki yönetici kadroyu sorumlu tutuyor. Aksaklıkları, eksiklikleri saymakla

yetinmiyor, bunların kaynaklarını araştırıyor. Bu noktada ideolojik yetkinliğin önemine ve çelişkilerin -ki hayat onların varlığında ve karışıklığında şekilleniyor - bilim ışığı altında incelikli analizinin belirleyici önemine dikkati çekiyor." (Kitle, "Sosyalizmin İç Dinamiği Kendi Yolunu Açıyor", sayı 305, s.8)

Padişahlara methiye yazan şairler gibi, TSİP'de SBKP'ye övgü yağdırmaktan yılmıyor. Günlük politikayı gazete satırlarından izleyebilen TSİP, yarın nereye ulaşacağına bakmaksızın varını yoğunu SBKP'yi yüceltmeye harcıyor.

"(Batının) bütün umutları Gorbacov'un daha da yumuşamasında ve 'batılılaşması'nda 'Gorbacov Reformları' adını verdikleri yeniden yapılanma girişimlerinin, sosyalizmin temellerini gevşeterek Sovyetler Birliği'nin 'çoğulcu bir sisteme' doğru evrimleşmesinde." (agy)

Dün bu sözleri kullanan TSİP, varlığını sürdürmüş olsa ne diyebilirdi acaba!

Bütün övgülerine karşın TSİP, SBKP karşısında hiçbir zaman "hakettiği" yere ulaşamamıştır. Önceleri resmi TKP, bugün de TBKP, devamlı olarak TSİP'e çelme takmışlardır. Bütün evlilik teklifleri, flört aşamasında kalmıştır. Sonunda bu karşılıksız aşk, melankoliye dönüşerek TSİP'in ölümünü hızlandırmaktan başka bir işe yaramadı.

Son olarak TSİP Merkez Komitesinin melankolik aşkının ifadesi olan alıntıyı da vermeden geçmemeli:

"Herşeyden önce mesele sadece Gorbacov'un meselesi değildir.

SBKP'nin meselesidir. (...) SBKP geçmişteki sayısız başarılarıyla Sovyet Halklarında haklı olarak saygınlık kazanmış bir partidir. (...) Partinin ve Sovyetler Birliği yönetiminin kitleye ters düşebileceği türden var-sayımlar abesle iştigaldir."

"(...) Sosyalist Sistemin öncüsü Sovyetler Birliği'nde yeniden yapılanma doğrultusunda başlatılan çalışmaların kısa bir zaman dilimi içinde kazandığı ivme emperyalizmin en gerici çevrelerinden başlayarak uluslararası gerici saflarında belirli bir telaşa da yol açmış bulunuyor. (...) Yeniden yapılanmanın politik, ideolojik, ekonomik ve kültürel alanda getireceği sonuçlar sadece Sovyet toplumuyla, ya da sadece dünya sosyalist sistemiyle sınırlı kalmayacak, bütün dünya komünist ve işçi hareketini derinden etkileyecek ve tüm halkların sosyal gelişim sorunlarının çözümüne de yardımcı olabilecek boyutlardadır." (Kitle, "TSİP MK Bildirisi", sayı 306 Nisan 1987)

Marksizm-Leninizm adına yola çıkan bir parti, ne kadar büyük olursa olsun, bir başka partinin kuyrukçuluğunu yapmaya başladığında, sonunun başlangıcını hazırlar.

Gorbacov'culuk hastalığına tutulan TSİP, Türkiye tahlillerinde, örgütlenme konusunda ve daha bir çok konuda hastalığının sorunlarını yaşamıştır. İdeolojisinin tutarsızlık, dün söylediğinin tam tersini, hem de özeleştirisini yapmaksızın söylemek, kadroları ve yığınları yanıltmak, bu hastalığın bellibaşlı sonuçları.

"Faşizmin saldırısına uğramış yoldaşlarımız dimdik ayakta kalıyorlarsa, TSİP'li olmanın onuruyla davranıyorlarsa ve tok bir sesle mücadele ediyorsa, işçilerin, Kürt halkının, emekçi katmanların, demokrasi güçlerinin çıkarlarını savunuyorlarsa, bunun başlıca sebebi, onların sınıfımıza, proletaryaya güvenleri, Partimizin sağlam ideolojisine ve ondan hareketle beraberce oluşturduğumuz siyasetine olan bağlılıkları ve sosyalizme duydukları sonsuz inançlarıdır." (Kitle, "TSİP Politik Büro Raporu", sayı 294)

İdeolojisine ve yoldaşlarına güvenen TSİP, genel başkanının istifasını yoldaşlarından ve öncülük ettiği sınıftan gizliyor. Güvenmenin bu türüsü yeni çıktı herhalde.

TSİP, Türkiye işçi sınıfı tarihine geçecektir. Kuyrukçuluğun varacağı nokta bu olayda sırtıtmaktadır. Marksizm-Leninizm adına ne gibi şarlatanlıklar yapıldığı, Marksizme inanmış devrimcilerin nasıl oyalandıkları, TSİP'le bir kez daha yaşanmıştır. Kaybedilen zamandır, TSİP değil. Partinin feshine karşı çıkanlar bile, feshedilmeye değil, bunun erken yapılmasına karşı çıkıyorlar, tekkeci artniyetlerini ve samimiysizliklerini sergiliyorlar. "Birleşik Partiyi" kurma deneylerinin sonucu başarısız olursa, ortada kalacaklarından korkuyorlar.

TSİP'in cenazesi kaldırılırken, kimse ardından gözyaşı dökemeyecek, hiçbir hoca da onu günahlarından arındıramayacaktır.

A.Kenan Denizci

Cenazesi kaldırılırken, TSİP'in ardından gözyaşı dökemeyecek.

Yağcılar nihayet komünist adından kurtuluyorlar

BRAVO YAĞCI

Şimdi size iyi bir ad bulmak gerekli. Size yakışan en iyi ad "Türkiye Birleşik Yağcılar Partisi"dir. Bu adla "şablonculuktan" kurtulup, her devrin partisi olursunuz. Komünist adı, onun kavgasını verenlere aittir.

Bravo Yağcı. Burjuva basınına çıkmayı iyi beceriyorsun. Basında yer alan konuşmada "geçmişin hatalarından ders çıkarmalıyız" demişsin. İyi de demişsin. Çıkaracağın dersler ise çok hoş!

Birinci ders, burjuva basınından inmemek. Üç yıldır hayli başarılı sınavlar vererek burjuvazinin gözüne girdin.

İkinci ders, keskinleşen sınıf savaşımını burjuvazinin çıkarına törpülemek. Bu konuda da başarın küçümsenecek gibi değil. "Kapitalizm de Marks'ın dediğinin tersine gelişti. Artık 'zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yok' denen işçi sınıfı yok" diyerek burjuvaziden ikinci bir afeğin daha aldın.

Üçüncü ders, işçi sınıfına sol gösterip, sağ vurmak. Herhalde en büyük başarıyı da burada gösterdiğini düşünüyorsun. "Komünist" kisvesi altında ortaya çıkıp, burjuvazinin sağladığı olanaklarla işçi sınıfını uyutabileceğini zannettin. Aklınca, geçmişteki yanlış tutumların özelleştirilmesini yapar görünüp, saf işçileri burjuvazinin değirmeninde öğüteceksin. O senin saf bildiğin işçiler, gerçekten giderek daha da "saflaşıyor"lar. Ama kendi sınıf

çıkarları için.

Söylediğin her sözcüğün altını çizmeden geçmek mümkün değil. Konuşmanın bir yerinde şöyle diyorsun: "Geçmişte Sovyetler Birliği'ni kraldan fazla kralcı bir tutumla destekledik. (...) Geçmişte yanıldık." Bu sözler komünistlerin aklında başka şeyler çağrıştırıyor.

Birincisi, sizler Sovyetler Birliği'ni, Sovyet halklarını değil, SBKP'nin politikasını desteklediniz. Hatta desteklemekten de öteye, SBKP'nin emireri oldunuz. Şimdi de durumunuz farklı mı? Gorbi ve şürekasının emperyalizmle uzlaşma politikasının bir devamı olarak, sen de Türkiye burjuvazisiyle uzlaşıyorsun. Nasıl ki Gorbi emperyalizme dünya devrimci hareketini satmaya çalışıyorsa, sen de Türkiye işçi sınıfını Özallara satmaya çalışıyorsun.

"Tarihin tekerleği bizden yana dönmüyor" derken ama bir doğruyu yakalamışsın. Çünkü tarihin tekerleği hiçbir zaman sizden yana dönmeyecek. O tarihi belirleyen, sınıf savaşlarıdır. İşçi sınıfı bugün yaşananlardan ders alarak, tarihin tekerleğini sizlerden uzağa daha hızlı döndürmesini bilecektir.

"Dünyada duvarlar yıkılıyor. Maalesef sosyalistler kendi yıktıkları duvarın altında kaldılar" derken, herhalde kendin gibilerden söz ediyorsun. Çünkü duvarın altında kalanlar, sosyalistler değil, sosyalist maskesi altında burjuvaziye ve emperyalizme satılmış olanlardır.

Yalnız söylediğin birşeye katılmamak elde değil. "Sosyalistler Türkiye'de kendi tarihinden yararlanamadı." Ama senin anladığın Türkiye tarihi Atatürk-

çülükle, Osmanlı sarayıyla, ege-men çevrelerle sınırlı. Oysa o tarih, ezilenlerin başkaldırı tarihidir de. O tarih, Şeyh Bedreddinleri, Baba İshakları ve daha nicelerini yaratan bir toplumun tarihidir. Türkiye işçi sınıfı kendi tarihinden, o başkaldırı ruhunu yaşatmak için yararlanacaktır.

Evet Yağcı. Sonunda doğru kararı verdin. Bu karar çoktandır bekliyorduk. Marksizmden, komünizmden bu kadar uzaklara düşen bir kişi, nasıl olur da

komünist adını bile reddetmez. Bu çelişkiyi çözen, işçi sınıfı için hayırlı oldu. Şimdi size iyi bir ad bulmak gerekli. Size yakışan en iyi ad "Türkiye Birleşik Yağcılar Partisi"dir. Bu adla "şablonculuktan" kurtulup, her devrin partisi olursunuz.

Evet Yağcı. Komünist adı, onun kavgasını verenlere aittir. Biz bu adı taşımaktan onur duyuyoruz.

Güle güle Yağcı.

Atıl Deniz

Gecekondular yıkımlarında artık popülist olmayacaklarmış

Şu iş bakın

Yağcı, burjuvaziye yaranayım derken, kapitalizmin en sakat yerlerine, en keskin burjuvaların bile cesaret edemeyecekleri methiyeler düzüyor.

Lenin *Devlet ve İhtilal*'de şöyle der:

Egemen sınıflar sağlıklarında büyük devrimcileri ardı arkası kesilmez kıyıcılıklarla ödüllendirirler, öğretilerini en vahşi düşmanlık, en koyu kin, en taşkın

yalan ve karaçalma kampanyalarıyla karşılarlar. Ölümlemlerinden sonra büyük devrimcileri zararsız ikonlar durumuna getirmeye, söz uygun düşerse azizleştirmeye, ezilen sınıfları "teselli etmek" ve onları aldatmak için adlarını bir

haleyle süslemeye çalışırlar.

Böylelikle devrimci öğretileri içeriklerinden yoksunlaştırılır, değerinden düşürülür ve devrimci keskinliği giderilir.

Lenin, böylece burjuvazinin ve onun kemik yalayıcıları oportünistlerin en önemli oyunlarından birisini göstermişti. Sosyalist dünya kampının çöküşüyle, bu taktik daha da sırtmaya başladı.

Bu beylerin kafalarına sokmaları gereken bir gerçek var. O değerli burjuvalarla bizi mücade-

lemizden geriye çekmeye uğraşmaları boşunadır. Biz komünist işçilerin sizden "komünizm" dersi almaya hiç ihtiyacımız yok.

Geçen yıl, Gorbacov bir Yüce Sovyet toplantısında geçmiş yönetimleri eleştirirken "bu yoldaşlar Leninizmi anlamıyorlar", diyordu. Şimdi iyice fütursuzlaştı. Gorbacov'un Türkiyeli çömezleri de bu "gelişmelerden" geri kalmıyorlar. Artık komünist lafını da fazlalık buluyorlar. Ardından "eski komünistimiz(!)" gecekondular

yıkımlarında kondulu" tarafında yeralmanın "popülist" ve hatalı yaklaşım olduğunu söyleyerek, bu "hataları" için burjuvaziden günah çıkardı.

Şu işe bakın yoldaşlar, işçilerin yaşadığı konutlar yıkılırken, insanları sokaklarda bir başına çaresiz kalırken, yıkımlara karşı çıkılırsa hata olurmuş! İnsan olan böyle konuşmaz. Sizin yaptığınız, kapitalizmin en sakat yerlerini başta yapıp, en keskin burjuvaların bile savunmaya cesaret edemeyeceği methiyeler düzmektir.

Ardından söyledikleri de çok ilginç. "İşçi sınıfı artık bizim anladığımız anlamda zincirinden başka kaybedecek şeyleri olmayan bir sınıf olmaktan çıkmıştır." Bunları söyleyebilmek için insanın deli olması gerekiyor. Ve böylece Yağcı da rahatlıyor, biz de rahatlıyoruz.

Bir de, "işçi haklarını savunuyoruz, biz işçilerin partisiyiz" diyorlar. Yarışları artık resmen burjuva partileriyle. Türkçe bile iki yıl önce işçi haklarını savunmanın komünistlerden önce ülkücülerin görevi olduğunu söylemişti. Adınızın TBPP (Türkiye Birleşik Burjuva Partisi) vb. olması, biz TKP'li genç işçiler için hiçte önemli değil. Şunu biliyoruz: İşçi sınıfı Türkiye ve dünyada devrimi zafere ulaştırarak gereken cevabı size verecektir.

İşçiler TKP saflarına!

Oğuz Bayır, İzmir

Kasım ayı yoğun geçti

Devrimci Gençliğin Sesi yükseliyor

Forumumuzdaki katılım özellikle geçen yılki polis işgalinden sonra yapılan forumlarda kolay ulaşılmayan bir sayı idi. Onun için kıvançlıyız.

Size İstanbul Üniversitesi merkez binasındaki bir aylık süreci anlatmak istiyorum. Gerçekten kasım ayı oldukça yoğun geçti. Ve Devrimci Gençliğin Sesi bu yoğunluk içinde aktif olarak yer aldı.

6 Kasım YÖK'ün kuruluş yıldönümüydü. O gün dersleri boykot ederek gerici YÖK eğitimini teşhir etme kararı alındı. DGS olarak bu boykota aktif katılım kararı aldık.

Daha önceden Devrimci Yol anlayışına sahip arkadaşların oyunları İstanbul Öğrenci Dernekleri Platformu boykot kararı almıştı. Amaçları yangından mal kaçırmaktı. 6 Kasım boykotunu ise Dev-Sol anlayışına sahip arkadaşların sahiplenmeye çalıştığı görüldü. Oysa boykot kararını tüm devrimci guruplar ileri sürmüş ve savunmuştu.

DGS olarak okula afişler asarak boykota öğrencilerin aktif

katılmasını sağlamaya çalıştık. Boykot günü polis çok yoğun güvenlik tedbirleri almıştı. Bahçede, kantinde, anfilerde polisler dolaşıyordu. O gün hiçbir gurup ayrı eylem yapmadı. Dersler yapılmadı. Okulda yalnız devrimciler, sivil faşistler, gericiler ve polis vardı. Bu da gösteriyor ki, kitlenin boykota sahip çıkması için yeterli çalışma yapılmamış.

Boykottan bir gün sonra 7 Kasım, Ekim Devrimi'nin yıldönümüydü. O gün için de bildiriler bastık. Bunları dağıttık, kuşlama yaptık ve okulun değişik yerlerine astık. Bildiride Ekim Devrimi'nden, SSCB'nin önce oportünist daha sonra ise sosyal demokrat çizgiye kaymasından ve Küba'ya enternasyonal destek verilmesinden bahsediliyordu. 7 Kasım günü Ekim Devrimi ile ilgili başka gurupların eylemine raslayamadık. Daha sonraki günler ise tek tük afişleri görüldü.

Herhalde bizim bildirilerden sonra akılları başlarına gelmişti.

28 Kasım günü de okulda bir forum düzenledik. Bu forum Küba ile ilgiliydi. Küba'ya enternasyonal destek verilmesi çağırısı yaptık. Forum için afişleri asıp, bildirilerin bir kısmını dağıttık. Daha sonra pankartımızı asıp, foruma başladık. Pankartta, "Kastro Yoldaş ve Küba halkına bin selam, Devrimci Gençliğin Sesi" yazıyordu.

Önce bir yoldaş açılış konuşması yapıp, Nazım Hikmet'in bir şiirini okudu. Daha sonra devrim şehitleri için bir dakikalık saygı duruşu yaptık. Forumda konuşmalar oldu, bildirilerimizi okuduk. Bildirileri ayrıca dağıttık, kuşladık. Forumun sonunda ise Enternasyonal marşını söyledik. Forum sırasında "ya devrim ya ölüm", "demokrasi için tek yol devrim", "yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur" sloganlarını at-

tık. Gerçekten güzel ve katılımı yüksek bir forum oldu. Forumun başlarında yetmişten fazla insan vardı. Bu sayı sonradan arttı. Bu, özellikle geçen yılki polis işgalinden sonra yapılan forumlarda kolay ulaşılmayan bir sayı idi. Onun için kıvançlıyız.

Evet yoldaşlar, DGS sesini yükseltiyor. Yolumuz uzun ama başaracağız.

Yükselt İşçinin Sesi'ni!

Erdal Karadeniz, İstanbul

Sorunları, eksikleri görmek yetmiyor. Onların üzerine gitmeliyiz.

Ne için savaştığımızı unutmamalıyız

Türkiye'de parti örgütü ağır ve az çalışıyor. Bizler bu şekilde çalışmaya devam edersek, ülkenin bu ortamında partiyi büyütme gürül gürül akmaz, ancak damlar. Gevşeklik, uğruna ölüme gittiğimiz yüce utkuyu gerçekleştirmede geciktirici bir rol oynamaktadır.

Önceki mektubumda enformasyon eksikliğinden ve yayınların elimize geç geçmesinden söz etmiştim.

Ben bir partili olarak, büyük ideallerle üyesi olduğum partimde bu tür eksiklikleri gördükçe ve hele bu eksiklikleri defalarca iletmememe rağmen, olumlu bir

gelişme görmedikçe kahroluyorum. Bu tür eksiklikler insanların üretkenliğini engellediği gibi, bilgi eksikliği nedeniyle tartışmalara giremememizi ve de soruları yüzeysel geçmemizi doğuruyor.

Hemen hemen kasım ayının ortalarındayiz. 29 Ekim 1990 tarihli 405. sayının çıktığını

duyduğum halde bende hala 398. sayıdan sonraki yayınlar yok. İnanın artık utaniyorum ve öyle bir ruh hali içindeyim ki anlatamam.

Bence bu konu hiç mi hiç küçümsenmeyecek, hatta en fazla önem verilecek konu. Partimizin hedeflerinden biri, parti yayını temelinde çalışmak olduğu halde bu konu niye savaşıyor? Sekreterime bu konuyu açıyorum, bana olanaksızlıktan, yayınların geleceği posta kutusu vb. gibi bir yer olmamasından, söz ediyor.

Bunun yanında bizler, partimizin olayları değerlendirmesini yayınlarımızdan öğrenip, bu gö-

rüşleri yaymamız, insanlarla tartışmamız gerektiği halde, bunu yapamıyoruz. Çünkü genel görüşlerimiz dışında (o da eksik olabiliyor), gelişen olaylar hakkında parti görüşünü zamanında izleyemiyoruz. İnanın artık tartışmalara giremez oldum. Durum o derece kötü anlayacağınız.

Bir başka nokta da, bilgilendirme eksikliği. Ben bir partili olarak bazı konularda yeterince bilgilendirilmediğimi, ya da geç bilgilendirildiğimi gözlemliyorum. Kurulacak olan dernek konusunda hiçbir bilgin yok diyebilirim. Nasıl bir dernek olacak, nelerde kurulacak, hangi alandaki insanlar kuracak gibi. Daha birçok konuda bir iletişim eksikliği, bilgilendirme noksanlığı var.

Partililer arasında bütünleşmeye gidebilmiş değiliz. Örneğin, dergi ve dernek için çalışan partililer arasında, sanki çok farklı alanlar gibi, ortak çalışamama sorunları ortaya çıkıyor. Hala yeterince tecrübeye sahip olmadığımızdan mıdır, ya da bunun mantığının tatmin edici bir şekilde açıklanamamasından mıdır, bir türlü bu gibi olayları benimseyemedim. İnanın yoldaşlar, bunlar insanı çok yoruyor.

Açıkçası bana öyle geliyor ki Türkiye'de parti örgütü az ve ağır çalışıyor. Bizler bu şekilde çalışmaya devam edersek, ülkenin bu ortamında partiyi büyütme gürül gürül akmaz ancak damlar. Ben sabrı, bir kenara bırakmış, olanakları düşünmeyen biri değilim, ama bu kadar gevşeklik uğruna ölüme gittiğimiz yüce utkuyu gerçekleştirmede geciktirici bir rol oynamaktadır. Bu konuda en büyük hassasiyetin gösterilmesini herkes baş görev bilmelidir.

Kadir Seyit, İstanbul

6 Kasım'da YÖK'ü protesto boykotu

Bu bana ders oldu

6 Kasım'da, YÖK'ün kuruluş yıldönümünü protesto için, okuduğum okul, Dokuz Eylül Tıp Fakültesi'nde de boykot yapıldı. Ben elimdeki yayınları zamanında dağıtamadığım, elden çıkartmadığım için boykota katılamadım.

Boykot, önce yemekhanede başlamış. Kaşıklar, çatalar belli bir tempo eşliğinde masalara vurulmuş. Yemekleri birbirine karıştırıp, tepsileri üst üste yığmışlar. Genç bir arkadaş, YÖK hakkında bildiri okumuş ve ardından "devrimci gençler bir oldukça bizi hiçbir şey engellememez", "yaşasın devrimci mücadelemiz", "savaş hayır", "idamlara hayır", "yaşasın boykotumuz" gibi sloganlar atılmış. Öğrenciler yemekhaneden çıktıktan sonra halay çekmişler. Sonra polis gelmiş.

Bunları arkadaşşımdan duyunca, kendimi o kadar suçlu hissettim ki, anlatamam.

Bu olaydaki tek tesellim, ilgilenmeye yeni başladığım bir arkadaşımın boykota katılmasıydı. Arkadaşımdan boykota katılması güzeldi ama benim katılmamam çok kötüydü. Bunu bir türlü kabul edemiyordum. Eve bir karış suratla gittim. Annem neyim olduğunu sorunca... İşte o zaman ağlamaya başladım. Kendimi artık tutamıyordum. Kendimden utanıyordum. Bunun nedeni, benim düşüncesiz, plansız davranmamıdır.

Bu bana büyük bir ders oldu. Bir daha böyle bir durumla karşılaşmamak için gerekeni yapacağım.

Yoldaşça sevgiler!

Tülay Öztürk, İzmir

Onlara göre laiklere, Alevilere, en başta da komünistlere biçilen bir tek ceza vardır: Ölüm

Sınıf savaşımını k smek için dins gericilik kullanılıyor

Dinsel gericiliğe karşı savaşıma daha fazla destek vermeliyiz yoksa işler daha karışıklık yaratabilir. Diyalektik materyalizmin silahını İslamiyete yöneltip karşısında durmalıyız. Yürükoğlu yoldaşın Alevilik kitabı bu yolda çok başarılı, örnek bir çalışma olmuştur.

Dinsel gericilik aşırı bir şekilde arttı. Toplumun her kesiminde etkisi kolayca hissedilebiliyor.

Önce Muammer Aksoy, ardından Turan Dursun ve son olarak da Bahriye Uçok katledildi. Dinsel gericiliğin burjuva laisizmine bile tahammülü yok.

Geçen günlerde Ankara'da gericiliğin liderlerinden Said-i Nursi'nin ölüm yıldönümü nedeniyle (aslında ölüm tarihi başka bir gün ama Cumhuriyet bayramı öncesi gövde gösterisi düzenlemek istediler) bir mevlüt düzenlendi. Mevlütte, laik parlamentomuzun (!) laik milletvekillerinden (!) 8'i hazır bulundu. İnsan hakları ve laikliğin yılmaz savunucusu, fakirin babası Muh-teşem Sülo mevlüte gönderdiği mesajda, Nursi'yi "Bedi-üz Zaman" ve "büyük İslam alimi" diyerek göklere çıkardı, teokrasi yanlısı birini neredeyse peygamber mertebesine yükseltti. Eleştiriler gelince de "O'nun büyük bir Kuran yorumcusu olmadığını söyleyenin alını karışlarım" deyip, laikliği ne kadar benimsediğini dost düşmana gösterdi. Aslan

sosyal demokrat İnönü ise Nursi'yi bir İslam büyüğü olarak nitelendirip ama mevlüte mesaj göndermeyerek sosyal demokratiğini çok güzel belli etti. Özal kutlama mesajı göndermedi, çünkü o bir Nakşibendi, Nurcularla pek ilgilenmiyor. Ama 8 milletvekilinden 3'ü ANAP'lıydı. Eh, bu da Nurcuların gönlünü almaya yeter herhalde.

Bazı küçük burjuva çevreler dinsel gençliğin 12 Eylül faşizmiyle birlikte Türkiye üzerinde çok daha fazla bir etki yaratmaya başladığını söylüyorlar. Buraya kadar doğru. Faşizm döneminde halk üzerinde birleştirici, kaynaştırıcı, sınıf savaşımını unutturucu etkili bir silah olarak dini kullandılar ve belli çevrelerde başarıya da ulaştılar. Kuran kursları ve yurtlar dinsel gericiliğin odağı oldu. Ama, bu arkadaşlar "artık dinsel gericilik kontrolden çıktı, burjuvazi ona söz geçiremiyor" gibi yanlış şeyler de söylüyorlar. Öyle değil. Biraz da belki burjuva çevrelerinin işine böylesi geldiği için bunlar oluyor. Din kardeşliği safsatasıyla sınıf savaşımını kes-

mek için dinsel gericilik kullanılıyor.

Bazıları diyebilirler mi, bu adamlar (dinciler) kapitalizme bile "insan yapısı bir sistem" diye karşı çıkıyorlar. Bunlar başa geçtiğinde burjuvazi de yerinde kalmaz diyorlar ama kazın ayağı öyle değil.

Bugünlerde, özellikle nurcuların elinde bir kitap dolaşıyor: Prof. Seyyid Kutub'un "İslamda Sosyal Adalet" adlı kitabı. İsterseniz bu radikal İslamcının bazı söylediklerine bakalım:

"...Komünizme göre vicdan hürriyetini sadece iktisadi hürriyet sağlar. Ferd üzerine iktisaden yapılan baskı onu zaman zaman adalet ve eşitlik getiren nazari kanunların himayesine lüzum bırakmaz. Bu doğrudur ama tam olarak değil.

"Cemiyette vicdani hürriyet olmadıkça iktisadi hürriyetin mevcudiyeti mümkün değildir. Zira zamanla başka tazyikler de arız olur. "Bunlar kanunların dahi mukavemet edemeyeceği fikri kabiliyetlerle boy ölçüşemeyeceği için kanunların sağladığı eşitlik içinde çalışma hürsını kaybeder..." (agy, s.49)

Kutub, Marksizmin söylemediğini ona söyletecek kadar da "usta": Hangi Marksist nerede "vicdan hürriyetini yalnızca iktisadi hürriyet sağlar" demiştir? Ama ekonomik özgürlük tüm öteki özgürlüklerin de kağıtta kalmamasını sağlayan, başta ge-

len bir koşuldur. Ben sabahtan akşama kadar makina başında sömürülüyorsam, aklıktan nefesim kokuyorsa, içimde sonsuz bir huzurla yaşayamam. Sonra Kutub sosyalizmle ve onun getirdiği eşitlikle insanlarda çalışma hürsının yok olacağını söylüyor. Madem öyle, Kutub, devrim sonrası Sovyetler Birliği'ndeki *Komünist Cumartesiler*'de üretimin normal zamanlara göre yüzde 300-350 arttığını nasıl açıklar?

Kutub her İslamcı gibi erkeğin miras hukukunda bile kadından üstün olduğunu söylüyor:

"...Mirasta erkeğin kadından iki misli hisse almasının hikmeti, erkeğin hayattaki mesuliyetlerinin daha ağır oluşudur..." (agy, s.76)

Ve de bunu Kuran'dan ilgili birçok ayetle süslüyor. Erkekler dışarıda çalışıp yoruluyorlar da, kadınlar hiçbir iş yapmadan oturuyor! Mutfak, ev işi, çocuk gibi zincirlerle, onu kısırlaştırıcı işlerle sınıksı sarılı değil. Bunun yanında bir de çalışan emekçi kadınlar var. Bunlar ne oluyor?

Ama bunlardan daha önemlisi İslamiyetin "insan yapısı bir sistem" diye reddettiği kapitalizmin yerine yine, kapitalizmin, hatta açık açık tekelci kapitalizmin konulmasıdır:

"...Olaak şu; sermayedarlar mallarını geliştirmek için karşılarda iki

yol bulacaklardır. Birincisi, mallarını sanayide, ticarete veya ziraatte bizzat kullanıp geliştirmek. İkincisi, yardımlaşma yolu ile kâr ve zarara iştirak ederek mallarını anonim şirketlerde geliştirmek"

Yani, Faysal Finans şeklinde diyor ve şöyle devam ediyor:

"Eğer dev planları gerçekleştirilmekte azimli isek bu takdirde bazı kanunlar koyabiliriz. Ve bu kanunlarla asgari haddini tesbit ettiğimiz sermayenin altında bir yatırımla o sanayinin kurulmasına müsaade etmeyebiliriz..." (agy, s.312)

Şu işe bakın yoldaşlar, açıktan açığa tekelci bir formül. Bunlarla bizim en iflah olmaz tekel yardakçısı devlet adamları bile halkın karşısına çıkmaya korkarlar! Halkın öfkesinden çekinirler. Ama bunlar din kisvesi altında işlerini bir kısım tekelci burjuvaziyle elele yürütüyorlar.

İşte yoldaşlar, kısıtlı da olsa düşüncelerimi aktarmak istedim. Dinsel gericiliğe karşı savaşıma daha fazla destek vermeliyiz, yoksa işler daha karışıklık yaratabilir. Diyalektik materyalizmin silahını İslamiyete yöneltip karşısında durmalıyız. Yürükoğlu yoldaşın Alevilik kitabı bu yolda çok başarılı, örnek bir çalışma olmuştur.

Hepinize komünistliğimin içtenliğiyle sevgiler.

Öğüz Bayır, Ege

Bu dönemde özellikle legal alanlarda

Kısa ve sık adımlar atalım

Lenin'in deyişiyle "döneme göre örgütlenmeliyiz". Baskı koşullarında partinin kapısındaki aralığı daraltırız ve oradan geçmek diğer döneme göre çok zordur. Askeri diktatörlüklerin, faşizmin olmadığı, burjuva demokrasisinin olduğu dönemde ise partinin kapılarını güvenilir komünist adaylarına açarız düşüncesi Lenin'in sözüne oturur.

Bu yazımda özellikle legal alanlar üzerinde durmak istiyorum. Günümüz koşulları, bu konunun sıcaklığını hâlâ koruyor. Yoldaşlar, bu dönemde, demokrasi savaşını hızlandırmak için olan legal sendika ve derneklerde hızımızı yükseltmeliyiz. Bazı alanlarda ise var olmayan kuruluşları örgütlemeliyiz. Kurulacak ya da varolan kuruluşların hedeflerine, birliği koymalı, küçük küçük dernek ve sendikalaşmaya karşı propaganda yapmalıyız.

Legal alandaki tutukluğumuzu atmalı ve dönemin getirdiği laçkalıktan, yasa boşluklarından yararlanıp, devlet tarafından örgütlenen gericiliği püskürtmeliyiz. Gerici sakallıların bugün faşist güçler yerine önümüze sürüldüğünü anlamamak ahmaklıktır.

Yoldaşlar, bir ilde elli kişi, bir ilçede otuz kişi parti militanı olursa ne olur? Bence çok şey olur, ama ancak o çok şeyin nasıl

olacağını bilmek için araştırmacı, üretici olursak. Yolumuz kararlılık, azim, ustalık ister. İldeki elli kişilik gücün örgütlenmesinin döneme uygun biçimde yapıp, kitleyi kucaklamasına dikkat etmeliyiz.

Bu dönem kitlenin örgütlenmeyi aradığı, isyan seslerinin yükseldiği dönemdir. Kitle gerici örgütlenmeye karşı çıkıyorsa, Özal'a kızılıyorsa, sendikalarda satılmasına karşı öfkeyle haykırıyorsa, zamlardan vb.lerden sinir telleri geriliyorsa, biz bu istemleri eylemlerle dile getirmeliyiz. Demokrasi savaşını devrime bağlarken kitlenin içindeki önder kadroları partiye kazanıp, kitleyle bütünleşmeliyiz. Bu doğrultuda hareket edeceksek, bugünkü durumuyla legal alanda daha atak olmalıyız.

Bugün gireceğimiz ya da kurulacak olan derneklerin demokrasi savaşımındaki yeri tartışılmayacak kadar önemlidir. Her yönüyle yararlı olan bu demokrasi savaşımının örgütlenmesinde, yayınlar yönüyle de, pratik yönüyle de daha atak davranmak gerektiğine inanıyorum.

Yoldaşlar, demokrasi kavgasının alanı geniştir. İşçi sınıfı başta olmak üzere, diğer kesimleri de kapsayan hareketlilik örgütleyelim. Demokrasi kavgası

işçi sınıfıyla diğer kesimleri kaynaştırır. Devrime işçi sınıfının önderliğinde hazırlanılır. Yoksa başka bir biçimde örgütlenme ile işçi sınıfı diğer kesimlerin ittifakını nasıl yapar? Konuşmayla, yazıyla ittifak gerçekleşmez. Devrim öncesi demokrasi savaşımıyla sınıflar temsilcisine güvenir, seçer. Türkiye'de legal alanda iki adet kitap bastırıldı. Bu çok güzel bir olgu. Dergi hazırlıklarındayız, bu da şahane. Ama pratik alanda da hızlanmalıyız diyorum. Nerede

demokrasi savaşı var orada olmalı ve oradaki sorunların üzerimize düşen kısmını omuzlamalıyız.

Biz işçi sınıfı temelinde örgütlenme yapan örgütüz ama bu diğer alanları itmemiz anlamını taşımaz. Bugüne kadar diğer alanlara da sahip çıkıp seslerini duyurduk. Küçük burjuvaziye demokrasi savaşımında yanımıza çekmeliyiz ve tekellere karşı olan örgütlenmesinde, karşı koyuşlarında onların yanında olmalıyız.

Yoksullaşmasının nedenlerini açıklayıp, ittifak zincirinde yer alarak ilerlemesine çalışmalıyız.

Yoldaşlar, dernekler, sendikalar kurup ya da varolan legal yapılara girip demokrasi savaşını yükseltmeli. Bu dönemde legal alanlarda adımlarımızı kısa ama sık sık atmalıyız. Böylece, hem sağlam basmış hem yeterince çevik davranmış oluruz. Daha atak olmalıyız ve örgütleyiciliğe ağırlık vermeliyiz.

S.Dayan

“Memur”ların büyük çoğunluğu kamu işçisidirler ve işçinin yeri işçi sendikasıdır

“Memur” işçiler Türk-İş’te örgütlenin!

“Memur” işçi hareketi, parçası olduğu bütünle tam anlamıyla kucaklaşabilmek için *Türk-İş üyesi işçi sendikalarında örgütlenmelidir*. Kurulmuş “memur” sendikaları ya feshedilmeli, ya da kendi işkolundaki Türk-İş sendikasına katılmalıdır.

Mercan Köklü

Hükümetin “memur” ücretlerine yaptığı komik zamlarla birlikte yaz aylarında sokağa dökülen onbinlerce kamu görevlisi, şimdi, dernekleşmeyi geliştirmeye, ama asıl olarak sendikal örgütlenmeyi yükseltmeye çalışıyor. Bu, çok olumlu bir gelişmedir.

Öte yandan, endüstri işçilerinin yığınsal-militan mücadelesinin elde ettiği başarıların verdiği moralle, “tüm kamu görevlilerine tam sendikal haklar” hedefiyle öne çıkan bu kavganın, düz bir çizgide ilerlemesi de beklenmemelidir. Git-geller olacak, hareket, burjuvazinin koyduğu kaygan taşları ayıklayarak ilerleyecektir. “Memur” işçi hareketinin daha sağlıklı büyümesi ve hızla genel işçi sınıfı hareketiyle kaynaşması açısından *kilit*, “sendikal birlik, sendika-ıçi demokrasi, militan eylem” anlayışının pratikte uygulanmasıdır.

“Memur” işçilerin sendikalaşması bu açıdan değerlendirildiğinde, sendika-ıçi demokrasiye (tabanın söz ve karar sahibi olması, yani seçim ilkesinin uygulanmasına) doğru yaklaşımlar olduğunu görüyoruz. Bu, hem işçi sınıfı içinde sendika-ıçi demokrasi isteminin ne kadar güçlü olduğunu yansımasıdır, hem de işçi hareketinin geneline olumlu etkisi olacaktır.

Ancak, sendikal birlik gibi yaşamsal önem taşıyan bir konuda (eğitim işkolundaki örgütlenmede de açık olarak yansıdığı üzere), kapkaççı örgütlenme, “ayrı olsun benim olsun” gibi yaklaşımlar, sekte tutum, “memur” işçilerin sendikalaşmasına gölge düşürüyor. Bu, işçi sınıfının öteki kesimlerinden ayrı örgütlenme, ayrı tutma çabasında kendini gösterebilir.

Eğer kararlı ve tutarlı biçimde üstüne gidilmezse, bu etki yalnızca aynı işkolunda ayrı sendikal tekkeler oluşturma çabasında değil, daha önemlisi, “memur” işçi hareketini işçi sınıfının öteki örgütlü kesimlerinden ayrı örgütlenme, ayrı tutma çabasında kendini gösterebilir.

Eylem anlayışı açısından, “memur” işçi hareketinin, özellikle İstanbul’da endüstri işçilerinin militan-yığınsal eylem biçimlerinin etkisi altında geliştiği görülüyor. Ancak, “saygınlık kazanma”(!) kılıfı altında, “memur” işçileri militan-yığınsal eylemden uzak tutma çabası da, eski-yeni sosyal demokrat reformistlerin etkisi olarak yer yer ortaya çıkıyor.

Endüstri işçilerinin militanlığının İstanbul’la sınırlı kalmadığı, irili ufaklı yüzlerce endüstri merkezlerinin militan-yığınsal eylemlerle hop oturup hop kalktığı günümüz Türkiye’sinde bu etkiyi aşmanın en kestirme yolu, sendikal birliğe ve sendika-ıçi demokrasiye sıkı sarılmaktır.

Aynı tekkelerde değil, tek sendikada örgütlenilmelidir

Sendikal birlik açısından, bugün şöyle bir tabloyla karşı karşıyayız: Birlik üstüne döktürülen onca edebiyata karşın, “memur” işçi hareketinde, pratikte kapkaççı, “ayrı olsun benim olsun” yaklaşımı işletilmeye çalışılıyor. Sendikal birlik, daha kuruluş aşamasında dinamitleniyor.

Eğitim-bilim işkolunda, Türkiye çapında örgütlü bir dernek (Eğit-Der) ve birbiri ardısıra kurulmuş üç sendika var: Mayıs ayında kurulan Eğitim-İş, ağustos ayında kurulan Kam-Sen ve kasım ayı ortasında kurulan Eğitim-Sen.

Eğitim-bilim işkolu, öteki işkollarından *farklı* olarak, sendikalaşma açısından bakir bir işkoluydu ve sendikal örgütlenme boşluğunun mutlaka doldurulması gerekiyordu. Ama herhalde, daha kurulur kurulmaz birbiriyle rekabete başlayan ve birbirinin gözünü oymaya çalışan üç sendikayla değil! Eğitim işkolunda tepedeki üç başlılık, tabandaki dev gücü bölmeye çalışarak, yüzbinlerce eğitim işçisinin mücadelesine zarar veriyor.

Her soruna, işçi sınıfının demokrasi ve devrim kavgasının çıkarları açısından yaklaşan komünistlerin önerisi, Kam-Sen, Eğitim-İş ve Eğitim-Sen sendikalarının, ivedi olarak *tek bir eğitim-bilim işçileri sendikasında* birleşmesidir. Bu, sendikaların tepe yöneticilerince gerçekleştirilmezse, eğitim işçileri, tercihlerini daha büyük olan sendikadan yana yaparak, işkolunda sendikal birliği gerçekleştirmelidirler.

Eğitim işkolunda sendikal birliğin gerçekleştiği sendika, ana okulundan üniversiteye, özel dersaneden devlet okuluna dek eğitim işçilerini tek bir yapıda örgütlemeli ve *Türk-İş’e katılarak*, sendikal birliğin ülke çapında güçlendirilmesine katkıda bulunmalıdır. Sendikal birlik, Türk-İş’te birliktir.

Öteki işkollarına gelirse. *Sağlık* işkolunda, buradaki işbölümünün de sonucunda daha karışık bir yapı var. Hekimler, mesleki bir örgüt olan Tabip Odası’nda örgütlü. Burjuvazinin işçi saydığı sağlık işçileri, Türk-İş’e bağlı Sağlık-İş sendikasında örgütlü. Hemşireler başta olmak üzere geri kalan sağlık personeli ise, Tüm Hemşireler Derneği, Teknik Sağlık Mensupları Derneği ve benzeri başka derneklerde toplanmış.

Bunların üstüne, “memur” işçilerin sendikalaşma çalışmalarının hızlanmasıyla birlikte, ekim ayında Sağlık-Sen kuruldu. Bir Sağlık İşkolu Kamu Çalışanları Sendikası’nın ve (bu girişimden İstanbul’da kopan bir ekibin girişimleriyle) Tüm Sağlık Emekçileri Sendikası’nın da (Tüm-Sen), yasal kurulma işlemleriyle uğraştığı haber veriliyor.

Ağırlığıyla Türk-İş üyesi Belediye-İş sendikasının örgütlü olduğu *genel hizmet* işkolunda da benzeri bir durum var. İETT Şoförler Derneği, Bem-Der gibi derneklerin yanısıra, ekim ayında Tüm Belediye Emekçileri Sendikası (Bem-Sen) kuruldu. Sendikal Haklar Yürütme Komisyonu adlı bir başka ekip de, ikinci bir “memur” sendikasını kurma hedefi peşindedir.

Demiryolu taşımacılığı işkolunda, 1980 sonrasında “memurlaştırılan” demiryolu işçilerinin oluşturduğu Demiryolu Faal Çalışanları Derneği, Demiryolu Memurları Sendikası’nı (Dem-Sen) örgütlenme çabasıdadır. *Tarım* işkolunda, Türkiye Ziraatçılar Derneği’nin öncülüğünde Tarım-Sen’in kurulması gündemdedir. Ayrıca, Maliyeciler Derneği’nin, PTT Çalışanları Derneği’nin sendikalaşma çalışmaları var.

Aynı örgütlenme, birlik düşmanlığıdır

Tüm bu veriler, bu işkollarında “memur” işçi sendikalaşmasının, varolan sendikal örgütlenmelerin *dışında* yürütülmeye çalışıldığını anlatıyor. Bu hesaplara, her işkolunda hem “işçi” işçi sendikası, hem de “memur” işçi sendikası, giderek Türk-İş’in dışında ayrı bir “memur” konfederasyonu olacak(!)

Hareketi bu çizgide götüren arkadaşlar arasında, ILO’nun, Batı Avrupa’nın sendikal standartlarını kendilerine örnek aldıklarını vb., söyleyenler çıkabilir. ILO, Batılı emperyalistlerin, içine işçi ve işveren örgütlerini de kattığı devletlerarası bir örgüttür. Amacı, çalışma yaşamının emperyalizmin gerekleri doğrultusunda düzenlenmesidir. Hiçbir yaptırım gücü olmayan liberal “ILO standartlarında” yansıyan budur.

Batı literatüründe çok görülen, işkollarının bölünmesine bile yansıtılmış olan “mavi yakalı”, “beyaz yakalı” işçi ayrımı (Türkiye’de, işçi-memur ayrımı) Batı’nın ne menem standartlarıyla karşı karşıya olunduğuna güzel bir örnektir. Yine de, genelgeçer bir ayrı örgütlenme modelinden söz edilemez. İşveç’te kamu görevlilerinin ayrı sendikal üst örgütü vardır, ama Almanya’da DGB, İngiltere’de TUC çatısı altında örgütlenmiştir.

Türkiye’de de, “memur” işçilerin Türk-İş çatısı altında örgütlenmemesi için hiçbir neden yoktur. “Vardır” diyerek, Türk-İş’in, ona bağlı sendikaların kendilerine yardımcı olmamasını gösterenler, “ayrı” örgütlenmenin gerekçesi olarak Türk-İş yönetiminin “gericiliğini” gösterenler çıkabilir. Türk-İş yönetimi geneliyle pasiftir ama, hem merkez hem de üye sendikalar düzeyinde, “kamu işçilerinin grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarının gerçekleşmesinden yana olduklarını” uzun süredir açıklıyorlar. Tersine olsa bile ne farkeder? Sendikal birlik, hem işçi sınıfının nesnel bir gereksinimidir, hem de, Türkiye’de bugün “Türk-İş’te birlik” olarak gerçekleşmiştir. Buna karşı gerekçe icat etmek, olsa olsa sınıfın sendikal birliğine karşı çıkmanın

kılıfı olabilir.

O zaman, “ayrı” örgütlenmenin tek ciddi(!) gerekçesi olarak, (belki açık açık söylenmiyor ama) “memurların işçi olmadığı” görüşünden başka bir şey kalmıyor. Sağlık “işçileri” Sağlık-İş’te, genel hizmet “işçileri” Belediye-İş’te, tarım “işçileri” Tarım-İş’te örgütlenmiş, sağlık “memurları” Sağlık-Sen’de, genel hizmet “memurları” Bem-Sen’de, tarım “memurları” da Tarım-Sen’de örgütlenmiş(!) anlayışının dibi buna varır.

“Memur”ların büyük çoğunluğu kamu işçisidirler

Kamu görevlileri, yani memurlar işçi midir, değil midir?

Emine Engin yoldaşımız, bu soruyu, *Marksizm’de İşçi Sınıfının Kapsamı ve Türkiye* adlı araştırmasında, çeşitli yönleriyle ele aldı. (Bakınız: Emine Engin, *Marksizm’de İşçi Sınıfının Kapsamı ve Türkiye*, Alev Yayınları, İstanbul 1990, s.68-114). Yoldaşımız, bu konuda, Marks’ın *Kapital*’de getirdiği görüşlerin ışığında şöyle diyordu:

“İşçi sınıfının, üretici emekçi olan ve olmayan kesimleri vardır.

“Üretici emekçi olanlar, artık-değer yaratan alanlarda çalışanlardır. Bu alanlar, imalat, madencilik (taş ocaklığı dahil), ulaşım, haberleşme, enerji, eğitim, sanat, bilim, yayıncılık, eğlence, otel-lokanta gibi, mal ve hizmet üreten çeşitli alanlardır.

“Bu alanlarda çalışanların tümü, kolektif olarak artık-değer üretir, kolektif emekçiyi oluştururlar. Kolektif emekçinin içine, kol-kafa emeği ayrımı yapmadan, *işçi konumunda olan* ve dolayısıyla artık-değer üretimine katkı yapan mühendisler, araştırmacılar, menejerler vb. (hepsi değil, yalnızca artık-değer üretenler) de girer. Öte yandan, işyeri ayrımı yapmadan, evde ya da fabrikada çalışanlar da girer. Yeter ki işçi konumunda olsunlar, kendileri işgücü değerinin karşılığı bir ücret alsınlar, sermaye için artık-değer yaratsınlar.

“Üretici emekçi olmayan işçiler, artık-değer yaratmayan, ya da artık-değer yaratsa bile, kapitalist sistemin *sistem olarak* bazı gerekliliklerini karşılayan, bazı ekonomik, toplumsal bozukluklarını tamir eden alanlarda çalışan işçilerdir. Artık-değer yaratmayan alanlar, ticaret, muhasebe, bankacılık, sigortacılık, reklamcılık, sekreterlik gibi alanlardır. Bunlara, bir de, işgücünün, sermayeyle değil, gelirle değiştirildiği hizmet dalları katılır. Kapitalist sistemin sistem olarak gerekliliklerini karşılayan, ya da bozukluklarını gideren alanlar ise para basma, tamir (düzenli bakım değil), depolama, soğutma, ambalajlama, sağlık, hukuk, devlet memurluğu gibi alanlardır.

“Bu alanlarda çalışan işçiler üretici emekçi değildirler ama bu onların işçi sınıfı içinde olmadıkları anlamına gelmez. Kafa-kol emeği, evde işyerinde çalışma ayrımı yapmadan, bunların hepsi, işçi sınıfının üretici olmayan kesimleridir. Bu kesimi de kendi içinde ikiye ayırmak olanaklıdır.

“Biri, işgücünü sermayeyle değişen, ötekisi, işgücünü özel gelirle ya da kamu geliriyle değişen işçilerdir. Bu işçilerin *hepsi* (abç), kapitalist

emek örgütlenmesi ya da yeniden üretim sürecinin içindedir ve sömürülmektedir. Dolayısıyla bunların hepsi işçidir.” (E.Engin, *Marksizm’de İşçi Sınıfının Kapsamı ve Türkiye*, Alev Yayınları, İstanbul 1990, s.113-114)

Bugün “devletin üst yönetim katlarında burjuva bir yönetici kadro ve bazı önemli parçalarda yaşam biçimiyle, bakış açısıyla küçük burjuva bir kesim, en altta en geniş olarak ise ücretli emekçi ‘memurlar’ ” var. (*agy*, s.89) Sendikalaşma kampanyasıyla temsil edilen kesim hangisi? Elbette, ücretli emekçi “memurlar”, yani 1960’lardan bu yana hızlı bir proleterleşme süreci içinde olan kamu işçileri!

Bu arada, kamu kesiminde çalışan işçiler, 28 işkolunda işçi sendikaları olarak zaten örgütlenmişler. Demek ki, kamu işçisi olan “memurların”, işçi sendikalarında, hem de varolan işçi sendikalarında örgütlenmesi için her neden vardır! (Kaldı ki, örneğin demiryolu “memurları”nın yüzde 90’ı, 1980 sonrasında, işçi statüsündeyken “memurlaştırılmış” işçilerdir.)

İşçinin yeri işçi sendikasıdır, Türk-İş’te örgütlenin!

“Memur” işçilerin, Türk-İş’in, dolayısıyla işçi sendikalarının dışında sendikalaştırılmaları görüşü, endüstri işçileri arasında dikiş tutturamayan küçük burjuva “sol”cuların “memur” işçi hareketine dayatmaya çabaladıkları bir *yanlış* bir görüştür. “Memur” işçi hareketi, parçası olduğu bütünle tam anlamıyla kucaklaşabilmek için, sırtındaki bu kamburdan kurtulmalı ve *Türk-İş üyesi işçi sendikalarında örgütlenmelidir*. Kurulmuş “memur” sendikaları ya feshedilmeli, ya da kendi işkolundaki Türk-İş sendikasına katılmalıdırlar. Başlattıkları örgütlenme dalgasını, “sözleşmeli” statüdeki onbinlerce emekçiyi de aralarına katarak yükseltmelidirler. Grevli-toplu sözleşmeli tam sendikal hakları elde etmenin kestirme yolu budur.

Türk-İş ve ona üye sendikalar, “memur” sendikalaşmasını açıklamaların ötesinde, pratik örgütlenme kampanyasıyla desteklemeli, “sözleşmeli” işçilere de çağrı yaparak, kampanyanın *başını* çekmelidirler. “Memur” işçilerin sendikalaştırılmasıyla, kısa sürede Türk-İş’in sayısal gücünü 3 milyona yükseltmek isten bile değildi.

“İşçi” işçiyile “memur” işçinin Türk-İş’te birliğinin gerçekleşmesi, sendika-ıçi demokrasinin tabandan tepeye yükselmesi ve şimdi Zonguldak’tan yükselen yığınsal-militan mücadele ruhunun tüm topluma yayılmasıyla, işçi sınıfımız, demokrasi ve devrim kavgasında dev bir adım daha atmış olacaktır.

“Memur” işçiler, “tüm kamu görevlilerine tam sendikal haklar” sağlamak üzere, işkolunuzdaki Türk-İş üyesi işçi sendikasında örgütlenin! Kurulmuşsa, sendikanızı alıp Türk-İş’e katılın. Haydi sınıfın birliğine! Haydi, sendika-ıçi demokrasiyi yükselterek yığınsal-militan eyleme!